

Handläggare
Magnus Hjort
Telefon: 08-508 31 986Till
Kulturnämnden

Kulturförvaltningens underlag för budget 2020 med inriktning 2021 och 2022

Förslag till beslut

Kulturförvaltningen föreslår att kulturnämnden beslutar
följande:

1. att godkänna förvaltningens underlag till budget för år
2020 och beräkningar för åren 2021 och 2022 samt
överlämna ärendet till kommunstyrelsen
2. att förklara beslutet omedelbart justerat

Robert Olsson
KulturdirektörLena Nilsson
Administrativ chef

Innehållsförteckning

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	3
1.1 En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	5
1.2 En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	6
1.3 En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden	7
2 Nämndens verksamhetsområde	8
3 Sammanfattande ekonomisk analys.....	16
3.1 Drift.....	17
3.2 Investeringar.....	21
3.2.1 Prioriteringsgrunder.....	25
3.2.2 Konsekvensanalys och risker	25
3.2.3 Måluppfyllelse.....	25
3.3 Verksamhetsprojekt (Driftprojekt).....	25
4 Övriga redovisningar	25
5 Lokalförsörjningsplan.....	26
5.1 Inledning	26
5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av andra bakomliggande faktorer som förändrar behovet av lokaler	26
5.3 Kapacitetsbeskrivning	27
5.4 Förändringar i lokalbeståndet.....	28
5.5 Kostnadsutveckling.....	31
5.6 Effektiviseringsmöjligheter.....	33
5.7 Övrigt	33

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga 01 - KuNkuf 2020-2022

Bilaga 2: Bilaga 02 - Prioriteringsverktyg SPIS

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Inledning

De av Kommunfullmäktige antagna inriktningsmålen för budgetperioden 2020 - 2022 är både uppfordrande och utmanande för kulturnämndens verksamheter liksom för stadens kulturliv i stort. Stockholm fortsätter att växa och blir snart en miljonstad. Kulturaktörerna, både konstnärligt utövande och producenter, blir fler och berikar staden med nya kulturyttringar och konstnärliga former. De kulturella och kreativa näringarna ökar och ställer andra krav på affärsmässig coaching och stöd som förutsättning för utveckling än vad förvaltningen traditionellt tillhandahållit. Samhället digitaliseras allt mer och allt fler tar del av eller skapar själva konst genom icke-analoga kanaler och plattformar. Denna utveckling innebär att nya resurser krävs inom kulturlivet samtidigt som gamla arbetssätt och invanda prioriteringar behöver omprövas.

De allra viktigaste argumenten för att satsa på kulturen är dess förmåga att skapa möten, digitala eller fysiska, mellan människor och att kulturella upplevelser ger individen förståelse om både sig själv och sina medmänniskor.

Den fysiska kulturupplevelsen har fortsatt stor attraktionskraft. Biblioteken i Stockholms stad ökade 2018 antalet fysiska besök med ca 2 procent. Liljevalchs konsthall slog nytt publikrekord med 340 000 besökare. Kulturfestivalen och We are Sthlm har aldrig haft större publik och nådde totalt över 1 miljon besök. Kulturskolan kunde redovisa rekordhöga 39 285 deltagare varav 18 061 avgiftsbelagda elevplatser. Med ombyggnaden av Stadsmuseet och tillkomsten av Liljevalchs nya annex finns det goda förutsättningar för en fortsatt positiv utveckling av kulturens infrastruktur i Stockholm. Men det är också nödvändigt att planera för de behov som en digital framtid för med sig. Målet är att Stockholm ska växa med kultur.

Strategiska satsningar

För att bäst beskriva de utmaningar och områden för verksamhetsutvecklingar som förvaltningen har måste man se till flera nivåer. Övergripande ser förvaltningen att det finns tre fokusområden som på ett genomgripande sätt krävs i alla verksamheter för att på allvar skapa möjligheter för alla att vara en del av stadens utveckling.

- Barn och unga
- Ytterstad
- Digitalisering

Utöver dessa tre övergripande områden finns mera konkreta behov och utmaningar. Kulturförvaltningens treårsbudget beskriver till stor del hur förvaltningen ska möta de digitala behoven i den egna organisationen, i de konstnärliga verksamheterna och inte minst hos användare, deltagare och besökare. Andra viktiga utvecklingsområden är tillgängligheten och tryggheten i förvaltningens verksamheter och arrangemang, breddat och jämlikt deltagande, samverkan med andra förvaltningar, näringsliv och bolag, kulturen i stadsplaneringen, lokalförsörjning samt nya intäktsmodeller. En övergripande viktig uppgift i den fortsatta kulturplaneringen är det kulturstrategiska program som kulturförvaltningen fått i uppdrag att ta fram 2019.

I nedanstående punktlista redovisas några av de viktigaste strategiska uppdragen och resursbehoven för främst 2020 men också för de följande åren under budgetperioden. Under

”Nämndens verksamhetsområde” beskrivs verksamhetsspecifika planer och behov enligt de behov och utvecklingsområden som nämns ovan. Under respektive inriktningsmål redogörs för förvaltningens övergripande koppling till stadens utmaningar.

Strategiska uppdrag och utmaningar

- Tillsammans med stadens nämnder och bolag ska kulturnämnden utforma ett kulturstrategiskt program för Stockholm. Fokus bör ligga på att ge utrymme för kultur när staden växer men också på stadsmiljöfrågor och arkitektur. Det är också viktigt att programmet fokuserar på att ge bästa möjliga förutsättningar för att utveckla de kulturella kreativa näringarna och Stockholms kulturliv samt att bidra till lärande och att skolornas kunskapsmål uppfylls.
- Kulturskolans verksamhet ska väsentligt öka i skolan och i fritidshemmen. En ökad etablering i skolan medför förändrat lokalbehov vilket medför en positiv effekt för budgeten.
- Säkerhets- och trygghetsarbetet ska utvecklas inom nämndens verksamhetsområden, bland annat avseende evenemang, bibliotek och allmänna samlingslokaler. Det trygghetsskapande arbetet handlar också om kommunikation och dialog med besökare, personal, framtida besökare och andra intressenter och kompetensutveckling kring bemötande. När kulturens verksamhetsplatser upplevs som otrygga hotas det öppna samhällsrummet vilket är oacceptabelt. Kostnaden för trygghetsskapande åtgärder har i takt med ett mer polariserat samhälle ökat betydligt de senaste åren och den trenden väntas fortsätta.
- Planering för nya bibliotek. I takt med att stadens invånare blir fler ökar också behovet av nya bibliotek. I strukturplan 2017 - 2020 pekas några områden ut. Nya etableringar innebär ökade kostnader som dock kan reduceras vid samverkan med annan kommunal verksamhet.
- Stockholms stadsbibliotek ska anpassa tillgången till biblioteken genom bättre öppettider, rörliga bibliotek, meröppet (biblioteket är tillgängligt för besökare även när det inte finns personal på plats) och förtroendeöppet (innebär access till bibliotekslokalen för vissa grupper besökare, som föreningar eller kulturskola, utanför ordinarie bemannade öppettider).
- Kulturförvaltningen bör utreda hur samverkan med skolbiblioteken som ett nav för kulturarrangemang i skolan bäst utformas. En pilotverksamhet kan prövas på fem skolor där särskilt fokus bör ligga på högstadiet.
- Ett bokningssystem behöver utvecklas i samarbete med andra förvaltningar och kompetensinstanser genomföras för att förhindra uthyrning av allmänna samlingslokaler till odemokratiska, kriminella eller extremistiska organisationer.
- Stadsmuseets magasin i Frihamnen står inför omlokalisering. Kulturförvaltningen arbetar för att ta fram förslag till nya anpassade lokaler.

[1] Meröppet innebär att biblioteket är tillgängligt för besökare även när det inte finns personal på plats.

[2] Förtroendeöppet innebär access till bibliotekslokalen för vissa grupper besökare, som föreningar eller kulturskola, utanför ordinarie bemannade öppettider.

1.1 En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

Inledning

När staden växer behöver kulturen växa med den. Fler bibliotek behöver byggas och befintliga kan behöva expandera. Barn och unga ska ha ökad tillgång till kultur och få möjlighet att prova på eget skapande. Stadsbiblioteket behöver utöka programverksamheten på Kungsholmen för att möta behovet av ett internationellt bibliotek och stärkt barnprofil.

Kulturens platser ska dessutom vara trygga och inbjudande miljöer för alla, oavsett var i staden man är. Kulturen för samman människor av olika ursprung och med olika bakgrund. Den bidrar till ökad kunskap och delaktighet. Därför är det extra viktigt med fokus på ytterstaden och utanförskap. Den satsning på öppna och trygga bibliotek som har påbörjats behöver förstärkas och utvecklas. Det är viktigt för bibliotekens roll som mötesplats.

Övergripande bedöms den kraft som digitaliseringen utgör vara den faktor som i ett medellångt tidsperspektiv mest radikalt kommer att förändra såväl samhället i stort som villkoren för såväl distribution som konsumtion av kultur, formerna för lärande och människors dagliga medievanor. Idag är verksamheten rustad för en fysisk, i första hand analog, kulturverksamhet. Ett viktigt strategiskt ställningstagande är det framtida förhållandet mellan fysisk respektive digital kulturverksamhet. Utan betydande omfördelningar av resurser från t.ex. fysiska lokaler till investeringar i digitala alternativ växer de samlande kostnaderna ackumulerat över tid, då kontinuerliga investeringar med åtföljande driftskostnader också är nödvändiga för att upprätthålla och utveckla en växande digital kulturverksamhet. För att kunna utveckla den digitala verksamheten ställs krav på kompetensutveckling av personalen.

Digitaliseringen kan göra kulturen mer tillgänglig och delaktig för medborgarna. Genom att använda digital kommunikation når kulturen ut till fler medborgare. Genom att använda digital teknik för kulturella upplevelser såsom föreställningar och konstarter samt att producera material digitalt finns ökad möjlighet att fler upplever och deltar i kultur. Stockholmarna blir inte bara fler, de har också olika behov och förutsättningar. Digitalisering lägger grunden för att nå fler barn och unga. Den ger även förutsättningar att öka deltagandet i ytterstaden.

Stadsmuseiavdelningen räknar med ett rekordantal besökare 2019. Stadsmuseet Slussen öppnar våren 2019. Det blir en mötesplats för alla som gillar Stockholm, de som bor här eller bara besöker staden. Det är medborgarnas museum. Museet visar hur Stockholm har varit, hur staden har blivit det staden är idag och kan ge oss riktningen framåt. Centralt är berättelserna om Stockholm. De finns överallt i museet och varje besökare bär också med sig sina egna. Medeltidsmuseet har stigande besökstal. En stor del av besökarna är barn och ungdomar genom guidade skolvisningar.

Under 2019 genomförs ett omställningsarbete för att bättre leva upp till uppdraget. En del i detta arbete är en genomlysning av organisationen. Både Kulturskolan och Stockholms stadsbibliotek kommer inom ramen för detta att göra förändringar i sin geografiska organisation för att bättre överensstämja med stadsdelsindelningen i syfte att främja samarbete mellan förvaltningarna och skapa möjligheter till samordningsvinster. Även inom andra områden ser förvaltningen möjligheter för samarbeten.

Omvärldsfaktorer som globalisering, urbanisering och digitalisering ställer krav på alla förvaltningens verksamheter men som exempel kan nämnas bibliotekens förmåga och

förutsättningar att på kort tid ställa om tjänsteutbud och service. I det sammanhanget har medarbetarna på biblioteken ett stort behov av ökad digital kompetens.

1.2 En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

Inledning

Stadens historia och dess kulturmiljöer är betydelsefulla urbana kvaliteter som ska värnas, användas och utvecklas. Kulturarvet och kulturmiljöaspekterna ska tillmätas betydelse när staden växer och vi bygger om eller bygger nytt. Ytterstadens stadsdelar ska utvecklas i dialog med de boende för ökad attraktivitet och trygghet i hela Stockholm.

Med en geografiskt jämn infrastruktur och ett dynamiskt och tillgängligt kulturliv byggs en attraktiv stad för invånare, besökare och företagare. Målet är att Stockholm genom planering och investering ska ge kulturen den plats den förtjänar i en växande stad. Villkoren för det fria kulturlivet förändras i takt med att samhället förändras. Utmaningarna som finns inom de offentliga stödinsatserna är framförallt ekonomiskt stöd men också rådgivning, lotsning och coachning. Här står långsiktiga hållbara värden i fokus som rör villkor för konstnärligt skapande, teknik och digital utveckling samt utveckling av konstens och kulturens infrastrukturer. Mångfald inom fristående kultur- och föreningsverksamheter ska uppmuntras och ha gynnsamma förutsättningar att verka på.

Genom stadens enprocentsregel tar konsten plats på hundratalet platser och bidrar till en dynamisk storstad. Ambitionen är att konsten ska fungera som ett demokratiskt irrationellt moment som stimulerar till nya tankesätt.

Det är viktigt att tillgängliggöra den offentliga konsten för dem som inte har möjlighet att själva söka upp den i stadens offentliga rum. Därför fortsätter arbetet med att i bokform och på webben dokumentera Stockholm konsts alla projekt i samarbete med externa finansiärer. Även samarbetet kring guidad visning av Vårsalongen på stadens äldreboenden fortsätter.

El Sistema utökar verksamheten med att nå nya elever på fler skolor under treårsperioden. Enheten utökas med ytterligare två stadsdelar under 2020, men behöver därefter fortsätta att växa i befintliga områden och skolor för att säkra en hållbar kvalitativ expansion. Förslag på nya stadsdelar är Skarpnäck och Östberga.

Under budgetperioden kommer insatser att göras för att öka deltagandet bland barn och unga, samt att utveckla nya koncept och strategier för att nå pojkar i tonåren i enlighet med Hållbarhetskommisionens rapport om ungas fritid.

Kulturskolan skapar hållbara lösningar för fortsatt etablering och utveckling i stadsdelar där deltagandet är lågt, såsom Skärholmen, Rinkeby, Husby, Tensta, Hjorthagen-Värtahamnen och Rågsved. För att lyckas med detta breddas utbudet samt utvecklas nya arbetssätt och samarbetsformer med andra aktörer.

Stadens museer är viktiga för besöksnäringen. Stadsmuseet återinvigs våren 2019 med större och mer attraktiva publika lokaler samt bättre anpassade öppettider vilket beräknas dubblera besökstalen. Medeltidsmuseets besökssiffror har fördubblats sedan 2014. Medeltidsmuseet har flera år i rad fått utmärkelsen som en av de bästa sevärdheterna i Sverige vilket också syns då de internationella besökarna visar en stor spridning och kommer från alla världsdelar.

Tröskeln till biblioteken är låg och biblioteken får många frågor om hjälp med ärenden av

medborgarservicekaraktär, som migrationsfrågor, hjälp med jobbsökningar, blankettfrågor, brev från myndigheter och liknande. Med ett tydligare uppdrag och ökad lokal- och verksamhetsmässig samordning med stadsdelarna kan biblioteken, som är väl spridda över staden, i ökad grad ta sig an det stora behov av medborgarservice som många stockholmare efterfrågar. En ökad samordning mellan bibliotekens respektive stadsdelarnas medborgarservice ger även minskade totala kostnader för staden.

För att fira att Stockholm blir en miljonstad 2020 planeras för firande som integreras i Kulturfestivalen givet att finansiering är möjlig. Evenemangsavdelningen har kombinerat hållbara evenemang med höga besökstal. Genom den ISO-certifiering för hållbara evenemang som avdelningen har varit med och utvecklat internationellt, fortsätter arbetet. Festivalerna drar en stor publik till Stockholms offentliga rum. Under 2017 tog avdelningen tillsammans med miljöförvaltningen fram en evenemangsguide. Under 2019 och framåt resulterar denna i utbildningar för evenemangsarrangörer. I planerna ingår även att utveckla fler egna evenemang både med inriktning och tema kring hållbarhet och mode, design och innovation.

1.3 En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

Inledning

I en tid när Stockholm växer i en historisk omfattning måste staden förena höga ambitioner för välfärden med omfattande investeringar och en stabil och långsiktigt hållbar ekonomi. Därför ska staden alltid sträva efter att bli mer effektiv och att tillhandahålla offentliga tjänster till lägre kostnad och ökad kvalitet. Så även inom kulturområdet.

Det kulturstrategiska program som förvaltningen har i uppdrag att ta fram under 2019 blir vägledande för att klara att stadens ska växa med kultur de kommande åren. Programmet fokuserar på näringslivsutveckling, kulturens roll i stadsutveckling och skolans uppdrag i relation till kultur. Tillsammans med Stockholm Business Region och andra förvaltningar och bolag säkerställs att kulturen närmar sig näringslivsfrågorna i staden. Uppdraget i sin konkreta form är att ta fram Stockholm stads kulturstrategiska program med investerings- och driftsmodeller samt nya strukturer för planering av kulturell kreativ infrastruktur.

Var femte näringsidkare i staden arbetar inom de kulturella kreativa näringarna (KKN). Förvaltningen behöver hitta vägar att stärka förutsättningarna för kulturskapare i den kulturella kärnan. 46,3 % av alla KKN-företag finns i Stockholm vilket gör en bra grund för tillväxt och innovation.

Biblioteken bygger på den hållbara idén om delning men skulle ännu mer kunna nyttja sin roll som arena för demokratiska samtal. Det gäller inte minst ämnen som hållbarhetsfrågor, ny teknik, innovationer, stadsmiljö och utveckling. Som en aktör i det livslånga lärandet är biblioteket en viktig partner till näringsliv, civilsamhälle och akademi samtidigt som det möjliggör medborgarnas tillgång till såväl teknisk infrastruktur som information.

Transporterna av medier till och från stadens bibliotek utgör en uppskattad service, men innebär samtidigt avsevärda kostnader och en miljöbelastning. I utmaningen att hantera en effektiv logistikkedja bör frågan om effektiv materialstyrning genom innovativ datorkraft och AI undersökas. I det finns en potential att effektivare hantera bibliotekets bestånd efter användning och minska transporter.

Liljevalchs starka ställning som varumärke och budskapsbärare både analogt och digitalt,

liksom arbetet för att i samarbete med externa finansiärer möjliggöra projekt i stadens offentliga rum och i alternativa lokaler skapar ekonomisk hållbarhet över tid. Arbetet med att med externa medel kvalitetssäkra Liljevalchs+ pågår också. Externa relationer är inte bara av ekonomisk vikt för Liljevalchs utan skapar en gemensam ansvarskänsla för Stockholm bland en mängd viktiga aktörer.

2 Nämndens verksamhetsområde

Inledning

Kulturnämnden ansvarar för en stor del av Stockholms Stads kulturverksamhet, vilket inbegriper Stadsmuseet med Medeltidsmuseet samt Stockholmsforskningen, Stockholms stadsbibliotek, Liljevalchs konsthall/Stockholm konst, Kulturskolan Stockholm samt vissa evenemang. Kulturstrategiska staben svarar för stöd till det fria kulturlivet samt kulturstrategiska frågor. Nämnden ska skapa goda förutsättningar för både stadens institutioner och det fria kulturlivet så att kulturupplevelser av hög kvalitet och bredd erbjuds.

Digitala behov är helt vägledande

Kulturskolan planerar för nya arbetssätt där digitaliseringen genomsyrar det pedagogiska arbetssättet, kursformat och administrativa processer. Kulturskolan har ett stort behov av moderna kundlösningar och ett verksamhetsanpassat system för elev- och kursavgiftshantering.

- Genom nya arbetssätt möjliggör kulturskolan för utökad verksamhet under helger och lov för att tillgängliggöra verksamheten ytterligare för barn och unga.
- Förstärkningar görs på kursen "Skapa spel" samt det digitala berättandet där det ingår olika former av filmskapande, fotografering, bildredigering, podcast, VR och utställningsdesign.
- Ökad tillgänglighet för nya målgrupper i stadsdelar där deltagandet idag är som lägst i kulturskolans avgiftsbelagda verksamhet.
- Kulturskolans CRM-system och IT-struktur utvecklas till mer ändamålsenliga och effektiva system för medborgarna. För att ingå i regionala samarbeten behövs en förbättrad hantering av anmälningsprocessen, digital utveckling inom pedagogik, schemaläggning, lokalbokning och instrumentuthyrning.
- Nya digitala kursformat och undervisningsmetoder kommer att utvecklas. Insatser krävs för att öka användandet av digital undervisning och att stärka den digitala kompetensen hos personalen.
- Nya och effektiva arbetssätt där framgångsrika metoder får genomslag och skapar likvärdighet i hela verksamheten.

Kulturförvaltningens kommunikation når främst kvinnor över 35 år. Genom riktade budskap i framför allt digitala kanaler och i dialog med unga i utanförskapsområden samt till vuxna män, kan verksamheternas utbud nå ut bredare än idag. För att öka tillgången till kultur vill kulturförvaltningen på sikt bygga en digital plattform för kulturupplevelse. Plattformen kan då också fungera som en inkörsport till en fysisk upplevelse eller deltagande. Redaktörer skapar innehåll som förvaltningen distribuerar på digitala arenor där prioriterade målgrupper redan finns.

Den digitala marknadsföringen utvecklas genom platspreciserad annonsering och "native advertising", där till exempel kulturskolans elevers berättelser lyfts fram för att skapa identifikation hos målgruppen. Arbetet med storytelling och innehåll på sociala medier fördjupas. Förvaltningen utvecklar sin kommunikation och utvecklar nya arbetssätt där kommunikationsinsatserna mäts mot effekter.

Stockholmskällan – internationellt uppmärksammas

Stockholmskällan involverar flera förvaltningar i Stockholms stad. Innehållet är till nytta för nya användare genom att en teknik utvecklas som kopplar Stockholmskällans digitala infrastruktur med pågående, aktuella och kommande processer i staden, till exempel utveckling av stadens GIS-tjänster. Verksamheten är internationellt uppmärksammas och har en flerspråkig webbplats.

Analoga och digitala medier

Mediebranschen är under starkt omvandlingstryck med nya digitala format samtidigt som det pappersbundna långt ifrån har spelat ut sin roll. Eftersom utbudet av fysiska och digitala medier ännu inte är likvärdigt kommer behovet av parallella satsningar att kvarstå under överskådlig tid. På kort och medellång sikt leder detta sammantaget till ett behov av förstärkning av resurserna för medieinköp. Samtidigt behövs infrastruktur och kompetens för den allt större användningen av digitala medier, digitala tjänster och digital läsinspiration. Biblioteken möjliggör medborgarnas tillgång till såväl teknisk infrastruktur som fritt Wi-Fi, databaser och andra informationskällor vilket underlättar det livslånga lärandet.

Digitalt bibliotek för en digital befolkning

I slutet av 2020 når den tekniska infrastrukturen för SSB:s digitala tjänster slutet av sin livscykel. Detta innebär att tjänsterna inte längre kan vara i drift utan allvarliga säkerhetsrisker. Under hösten 2020 behöver alltså plattformen för nuvarande webbplats och ett antal anknyttande tjänster ersättas. För att göra detta krävs under 2019 - 2020 ett omfattande arbete med utveckling av såväl ny teknisk plattform som nya webbtjänster. Att själva ansvara för utvecklingen ger större möjligheter att anpassa och skraddarsy digitala tjänster efter stockholmarnas behov, liksom att knyta samman utvecklingen av digitala tjänster med SSB:s övriga verksamhetsutveckling. Med ett sådant vägval kan Stockholm vara en ledande aktör och driva utvecklingen av relevanta bibliotekstjänster, såväl inom stadens regi som i samarbeten med externa parter.

AI för att lösa administrativa uppgifter

Det finns idag ingen tjänst i Stockholm stad som är helt automatiserad vad gäller ansökningar och administrativa processer. Även om robotiserade stödbeslut låter futuristiskt så är det värt att ta ut riktningen och bana vägen för nya former för stödgivning inom Stockholm stad. Genom exempelvis en AI-baserad chatbot skulle ansökningsfasen förenklas för den sökande. Det är också möjligt att arbeta fram och införa kriterier för att värdera och poängsätta ansökningarna inom olika områden och därmed ta hjälp av AI för att öka precisionen i beslutsfattandet. Det leder till att medborgaren får snabbare beslut och urvalet kvalitetssäkras. Genom att repetitiva arbetsuppgifter avvecklas och administrativa processer förenklas frigörs tid för handläggarna - tid som kan användas till mer kvalificerade arbetsuppgifter.

Samlingarnas tillgänglighet

Stadsmuseet började skapa museisamlingen på 1930-talet och den ska säkert och omsorgsfullt förvaltas in i framtiden och för evinnerlig tid utgöra stockholmarnas minne. En samling utvecklas genom förvärv och gallring men ofrånkomligt är att den med tiden växer. En utredning för att hitta kostnadseffektiva magasinslokaler och arbetsplatser pågår.

Ett modernt samlingssystem har upphandlats men lokaler och teknik för tillgängliggörande kan utvecklas. För att minska risken för stölder samt förenkla inventeringen och hanteringen av befintlig konst bör RFID (radiofrekvensidentifiering, en teknik där digitala data kan läsas av en läsare via radiovågor) märkning av all stadens konst göras. Man bör också utreda om DNA-märkning av konsten går att göra utan att den riskerar att ta skada.

Stadsmuseiavdelningen ser ett fortsatt behov av att stärka kompetensen inom det digitala området, både vad gäller användningen och utvecklingen av ny teknik. Det gäller också de komplexa frågorna kring teknikens följder för t ex upphovsrätt och yttrandefrihet.

Breddat och jämlikt deltagande

Hållbarhetskommisionens rapport ”Jämlik fritid, bättre framtid” understryker och belyser statistiskt hur fritiden och kulturen bidrar till att motverka, kompensera eller utjämna utsatthet och socioekonomiska skillnader bland unga stockholmare, främst flickor. Kulturförvaltningen behöver utveckla nya sätt att nå dessa ungdomar.

Likvärdig tillgång till kultur för barn och unga. Tre förslag.

- Genom att bygga kulturarenor inne på skolan kan betydligt fler möten mellan Stockholms ungdomar och den högkvalitativa kulturen skapas. Skolbiblioteken kan bli dessa kulturarenor och i det nyligen antagna Skolprogrammet nämns skolbiblioteken som ett kreativt nav. Kulturförvaltningen bör utreda hur stödet till skolbiblioteken bäst utformas för utvidgad kulturverksamhet. En pilotverksamhet kan prövas på fem skolor där särskilt fokus bör ligga på högstadiet.
- ”Kulanpremien” (plattform för att nå barn och unga i förskola och skola) behöver genomgå en större teknisk uppgradering med förbättrad användarvänlighet för att säkerställa att den stigande kurvan av användning inte avtar.
- Förvaltningen har fått i uppdrag att utreda en kulturpeng 2019. Med en förnyad modell, samt ökade resurser, kan kulturens närvaro bland barn och unga stärkas i skola och förskola. Ett fokusområde är barn och unga med funktionsvariation.

Kulturen är en nyckelfaktor för att öka välbefinnande och psykisk hälsa vilket bör speglas mer i förvaltningens verksamheter.

Demokratisäkra uthyrning av samlingslokaler

Kulturförvaltningen har ett ansvar för att stadens stöd till föreningslivet inte missbrukas och används för odemokratiska, kriminella eller våldsbejakande extremistiska syften. Hos de lokalförvaltande organisationerna med stöd av staden finns ett behov av bokningssystem som hjälper till att säkra mot oönskade bokningar. De lokalförvaltande organisationerna behöver stöd i form av digitala verktyg och kompetensutveckling för att hantera lokalbokningarna på ett säkert sätt. Ett mer demokratisäkert bokningssystem behöver utvecklas i samarbete med andra förvaltningar.

Utvecklingen drivs av målgrupper i förändring

Intresset för resurscentrets speciella kompetens inom funktionsvariationer ökar från

kulturskolor i Stockholms län samt från övriga landet. Genom att skapa interna och externa forum för kollegialt lärande och erfarenhetsutbyte breddas kompetensen hos lärarna på hela avdelningen. Verksamheten behöver utökas för att möta stigande efterfrågan.

I ambitionen att nå nya målgrupper arbetar Liljevalchs med stadsdelsförvaltningarna i ytterstaden och dess medborgarkontor med erbjudande om gratis visningar och biljetter.

Mötet med det estetiska ämnet, pedagogen, gruppen och andra elever är det centrala i kulturskolans erbjudande. Genom att öva, lära, repetera och uppträda ger kulturskolan redskap för livslångt lärande oavsett vilken väg elever och deltagare väljer senare i livet.

Kulturskolans målgrupp ökar med 13 000 individer under budgetperioden. Andelen unga, 0 - 25 år, inom varje stadsdelsområde, är högst på Järvafältet och lägre i Stockholms innerstad.

Nya kursformat, undervisningsmetoder och arbetssätt

- Tillgängligheten ökar genom att ett system med fyra kurssläpp om året införs i början av den kommande treårsperioden. Detta medför att kursutbudet blir mer flexibelt och tillgängligt för medborgarna, fler barn och unga kan börja nya kurser oftare. Det blir också enklare att styra om verksamhet efter efterfrågan och anpassa till befintliga resurser i form av lokaler och personal.
- Genom nya arbetssätt möjliggör Kulturskolan för utökad verksamhet under helger och lov för att tillgängliggöra verksamheten ytterligare för barn och unga.
- Effektivisera användandet av de egna lokalerna genom nya arbetssätt och ökar samverkan med skolor och fritidshem. Ett brett kursutbud ska finnas över hela staden med noder av vissa mer specifika ämnen och avancerade kurser.
- Utforma en riktad verksamhet till elever i årskurs 2 i grundskolan. Kulturskolan undersöker även möjligheten att förändra åldersspannet mot att nå även yngre barn under sex år.
- Utveckla de digitala verksamhetsstöden och systemen för att effektivisera och kvalitetssäkra arbetet samt göra det lättare för medborgarna att ta del av kulturskolans verksamhet.

Evenemangsavdelningen fortsätter att arbeta aktivt med främst ungdomar och organisationer i ytterstaden som får vara en del av och ta plats i bland annat Kulturfestivalen och Nordens största ungdomsfestival WeAreSthlm.

Tillgänglighet och trygghet

Konstnärernas villkor är redan idag en stor utmaning. Förvaltningens uppdrag i budget för 2019 om utredning av en kulturstödsreform, repotell samt kultur- och livescener kommer att visa inom vilka områden staden behöver expandera vad gäller stöd och resurser för att stärka och utveckla det fria kultur- och föreningslivet. Ökat stöd till det fria kulturlivets digitalisering skapar möjligheter att nå fler stockholmare, utveckla konstarna och bygga nya strukturer för ökad samverkan.

Ateljéstödet

Ett omfattande och spännande samtida kulturliv i kombination med en attraktiv stadsmiljö och en dynamisk arbetsmarknad är viktiga förklaringar till det växande nationella och globala

intresset för Stockholm. Det märks inte minst på den snabba befolkningsökningen och den ökande mängden turister som söker sig hit. Stockholm har en fördel framför många andra storstäder genom närvaron av en rad framstående kulturinstitutioner, framtidsinriktade kreativa näringar och en mångfald av kulturskapare, inte minst inom bild- och formområdet. Kulturnämnden fattade 2016 beslut om ett nytt ateljé- och studiostöd för yrkesverksamma konstnärer. Genom en nyinrättad tjänst som kulturlots som verkar som en länk mellan stadens hyresvärdar och kulturaktörer ökar matchningen av efterfrågan på och utbud av ändamålsenliga lokaler. Utvärdering och utveckling av stödet behöver ske i syfte att bättre spegla och fånga upp mångfalden av konstnärer i Stockholm och de behov som yngre, högutbildade konstnärer har i början av sin yrkesbana. När Stockholm växer och byggs om ökar också angelägenheten att anpassa utformningen av ateljéer och studior till framtida krav. I det arbetet är det nödvändigt att stadens alla berörda förvaltningar och bolag deltar. De ateljéutredningar som fastighetskontoret i samarbete med kulturförvaltningen har gjort är viktiga byggstenar i den fortsatta processen som ska spegla det framväxande och samtida behovet av lokaler för konstnärlig produktion.

Samtidsdokumentation

Trygghet skapas bland annat av att boende och verksamma engageras i det lokala kulturlivet. I samarbete med stadsdelsförvaltningar och andra lokala aktörer som polis och civilsamhälle arbetar Stadsmuseet uppsökande med samtidsdokumentation och programverksamhet genom ”Stadsmuseet På Plats” med fokus på ytterstaden: Vårberg. Det är ett arbetssätt som bidrar till såväl lokal identitet, trygghet, tillit mellan människor som avtryck av Stockholms mångfald i museets utställningar och samlingar. Konceptet kan skalas upp och omfatta fler platser i syfte att öka trygghet och skapa tillit mellan människor boende i samma område.

Av Stadsmuseets rika fotosamlingar bedöms ca 6 procent i dag vara tillgängligt digitalt – främst via sökmotorn ”Digitala stadsmuseet”. Högupplösta foton är idag nedladdningsbara direkt från ”Digitala stadsmuseet” och avdelningen tar inte längre ut någon användningsavgift.

Tack vare enprocentsregeln finns det mycket offentlig konst tillgänglig i Stockholm. Dessa konstverk förvaltas och underhålls av stadsmuseiavdelningen. I takt med att fler enprocentsprojekt genomförs ökar också antalet konstverk att underhålla och med nuvarande resurser kan inte alla konstverk få den vård de behöver. De gångna 11 åren har konsten på allmän platsmark vuxit med drygt 10 procent samtidigt som effektiviseringar genomförts.

Öppettider som tillgänglighet

Bibliotekens tillgänglighet och öppettider är avgörande för att nå fler människor. Stockholms stadsbibliotek ser ett behov av att bättre anpassa öppettiderna till stockholmarnas livsmönster. Mest angeläget är ett mer generöst öppethållande sommartid i de stadsdelar där många är kvar under sommaren.

Utställningarna på Liljevalchs konsthall kommer att liksom tidigare år att hålla öppet sju dagar i veckan med fri entré på måndagar. Målbild är 150 000 besökare.

De kommande tre åren bedöms evenemangen fortsätta öka i Stockholm. Kraven på hållbara, tillgängliga och trygga evenemang, samt kunskap om evenemang i det offentliga rummet, bidrar till att avdelningens spjutspetskompetens även fortsättningsvis är eftertraktad. De närmaste tre åren finns behov av resursförstärkningar inom evenemangssäkerhetsområdet.

Evenemangsavdelningen fortsätter dialogen med olika intressegrupper. Jämställdhetsarbetet har sedan länge varit en del i programläggning och val av aktiviteter. Tillgänglighetsarbetet utvecklas vidare genom nya tekniska lösningar vid etableringar av evenemangen. Avdelningen bistår med kunskap och kompetens gentemot tillverkare och leverantörer, i syfte att förbättra tillgängligheten för bland andra funktionsvarierade.

Samverkan med andra förvaltningar, näringsliv och bolag

En stads- och regionsöverskridande strategi för kulturella och kreativa näringarna behöver tas fram i samarbete med Stockholm Business Region. Liknande strategier finns i flera tillväxtområden inom EU.

Kulturförvaltningens lotsverksamhet ("kulturlots" mellan fastighetsbranschen och affärsdrivande kulturaktörer som vill etablera eller flytta sin verksamhet inom staden) kommer att behöva breddas till fler aktörer på regional nivå de kommande åren då både stad och region har en snabb tillväxt.

Det finns behov av en utbyggnad av stadens biblioteksnät. Den nuvarande strukturen svarar inte helt mot stadens nya tillväxtområden och de rörelsemönster som växer fram. Nya etableringar innebär dock ökade kostnader, vilket kräver nytänkande i den ekonomiska planeringen. Här ligger lösningen i samarbeten med fastighetsbolag och förvaltare men också i ännu större utsträckning lokal samverkan med stadens egna aktörer som kulturskolan och stadsdelsförvaltningarna.

Evenemangsavdelningen bistår med stöd till stadens förvaltningar och bolag i frågor som rör verksamhet i det offentliga rummet. Samarbetet med trafikkontoret och projektet "Levande Stockholm" fortsätter där avdelningen genomför kulturaktiviteter runtom staden.

Efter 4 års drift av Kungsträdgården fortsätter avdelningen att utveckla verksamheten med ännu större fokus på vintersäsongen. Samarbetet med trafikkontoret har varit positivt. Under hösten 2020 planeras en större ombyggnation, som leds av trafikkontoret. Planering och diskussioner om säkerheten och tryggheten i parken pågår. Bland annat föreslås bättre belysning och permanenta inkörningsskydd mot fordon. Parken kan med dessa åtgärder säkras som stadens centrala evenemangsplats och hjärta.

El Sistema inom Kulturskolan skapar långsiktiga överenskommelser med stadsdelsförvaltningar och utbildningsförvaltning för att säkra lokalförsörjning och samarbeten med skolorna. En påtaglig utmaning för El Sistemas utveckling och kvalitetssäkring är kompetensförsörjning. Enheten arbetar med att utöka rekryteringsbasen genom uppsökande verksamhet och tät kontakt med landets musikhögskolor. Genom utökad fokus på likvärdiga möjligheter till utveckling mot höga musikaliska mål startar kulturskolan en paraplyorkesterverksamhet med elever från olika stadsdelar och skolor där El Sistema är en del.

Kulturen i stadsplaneringen och lokalförsörjning

Liljevalchs utställningsverksamheten bedrivs parallellt med tillbyggnaden av "Liljevalchs+" som innebär att stockholmare och tillresta besökare så småningom erbjuds fler utställningar, ökade öppethållanden, nytt kafé/restaurang etc. Besöksantalet beräknas öka med 100 000 besökare när tillbyggnaden står klar.

Stockholms konst

Enheten Stockholm konst har runt 140 konstprojekt igång och det mångåriga och omfattande konstnärliga gestaltungsarbetet fortsätter under perioden för bland andra stadens stora stadsutvecklingsområden: Hagastaden, Norra Djurgårdstaden, Bromstensstaden och Årstafältet samt inte minst stadens många nya förskolor. Därtill intensifieras det konstnärliga gestaltungsarbetet för Slussen.

Stockholm konst initierar och stärker också projekt i till exempel skolor och äldreboenden som ofta är underfinansierade med enbart enprocentregelns medel men där beställarens krav och förväntningar på helhetsintegrerade projekt ständigt ökar. Stockholms konst arbetar därtill vidare med de extramedel som är avsatta för arbete mer tillfälligt med konst och med offentlig konst på de platser i ytterstaden som inte berörs av enprocentregeln. Detta viktiga arbete förutsätter en fortsatt finansiering på minst samma nivå som 2018 för konsthändelser utanför exploateringsområdet.

Genom att arbeta med olika konstnärliga uttryck och konstformer får både beställare och stockholmarna ökad kunskap om den offentliga konsten. Ett exempel på en konstform som är uppskattad i stadsbilden är muralmålningar.

Förstudie om stadens konstsamling

Konst kan ge avgörande intryck som formar och berikar människor i uppväxtåren. Den unika möjlighet som Stockholms stads elever har genom konsten i skolmiljöerna kan tas tillvara på mer effektiva sätt. En förstudie till ett pedagogiskt paket kring stadens konstsamling i skolmiljöer bör initieras.

Efterfrågad klassificeringskarta

Den kulturhistoriska klassificeringskartan är efterfrågad och används både av tjänstemän inom staden som jobbar med planering, bygglov och fastighetsförvaltning och av allmänheten. Ett löpande utvecklingsarbete pågår för att på olika sätt uppdatera och förtydliga de kulturhistoriska motiveringar och värderingar som ingår i stadsmuseiavdelningens uppdrag.

Ökade resurser till skulpturvård

Stadens skulpturbestand uppgår till 393 skulpturer och fontänskulpturer och dessa förvaltas av Stadsmuseet. De gångna 11 åren har konsten på allmän platsmark vuxit med drygt 10 % medan anslaget varit oförändrat. Stadsmuseet behöver ökade resurser för ett gemensamt datasystem för underhåll av konsten samt ökade personalresurser för arbetet.

Effektivt lokalutnyttjande

Kulturskolan bedriver verksamhet i lokaler med förstahandskontrakt och i skollokaler runt om i staden. En utmaning för budgetperioden är att öka kulturskolans tillgänglighet samtidigt som verksamheten har behov av ändamålsenliga lokaler som är verksamhetsanpassade för de estetiska ämnesinriktningarna. Kulturskolan behöver etablera ett nära samarbete med utbildningsförvaltningen som ger en förutsägbar tillgång till skollokaler för att kunna planera och utveckla verksamheten över hela staden. Av samma skäl behöver samarbetet mellan kulturskolan och Stockholms stadsbibliotek utvecklas.

Kulturförvaltningen förhyr verksamhetslokaler, arkiv och magasin för Stadsmuseet i

Frihamnen. Den årliga kostnaden för de ca 11 200 m² som förvaltningen hyr uppgår till drygt 10,9 mnkr. Stockholm Hamn AB som äger lokalerna har initierat villkorsändring avseende ytterligare hyreskostnadsökning om 1,25 mnkr. Ytterligare hyreskostnadsökning med 2,25 mnkr är att förvänta inom de närmaste två åren. Då det finns en avsikt att utveckla/omvandla Frihamnen för bostäder och service finns det inte någon långsiktighet för museets lokaler i området.

Med anledning av dessa förändrade omständigheter arbetar kulturförvaltningen med att ta fram förslag till nya anpassade lokaler. Eventuella nya lokaler kan med fördel samordnas med andra delar av stadens verksamheter eller andra museer för att hitta kostnadseffektiva lösningar. Ett förberedande utredningsarbete har påbörjats under våren 2019 för att analysera och kategorisera samlingarna utifrån aspekter som kulturhistoriskt värde, lagrum, klimatkrav, efterfrågan och digitaliseringsgrad. Kulturförvaltningen avser att ansöka om resurser från centrala medelsreserven för projektledning, packning, transporter, dokumentation och konservatorsinsatser för att kunna genomföra flytt under perioden 2019 till 2021. Arkiv avses att flyttas till stadsarkivets nya lokaler i Liljeholmen.

Stockholms stadsbibliotek förhyr i dagsläget ca 32 000 kvm fördelade på 40 adresser. Som en del i att skapa attraktiva bibliotek som lockar till fysiska besök bör ett antal av biblioteken genomgå upprustningar. Behovet av underhåll och modernisering av lokalerna är stort och på flera håll påtagligt rent visuellt. Dels behöver biblioteksrummen ständigt utvecklas för att fungera för fler besökare, ny teknik och mer verksamhet. Dels behövs ett kontinuerligt underhåll av biblioteksmiljöerna. En del av denna modernisering och anpassning till dagens och morgondagens behov handlar om att skapa lokaler som är trygga för såväl besökare som medarbetare och bidrar till levande stadsdelar. I takt med att staden växer och invånarna blir fler ökar också behovet av nya bibliotek. I strukturplan 2017 - 2020 pekas några områden ut och under 2020 inleds arbetet med att formulera en ny strukturplan för åren 2021 - 2024.

För stadsutvecklingsfrågor när det gäller etablering av kultur behöver följande punkter hanteras:

- Satsning på produktions- och visningsplatser med gemensamma lokallösningar. Behovet gäller även scenkonst, framför allt mellanstora scener. Samverkan med fastighetsägare som har lämpliga produktionslokaler och visningslokaler utgör en viktig del i det arbetet.
- Stärk kulturperspektiven i stadsplaneringen. Kulturmiljö, kulturliv, kulturstrategi och offentlig konst, som även inkluderar upplevelser för människor med funktionsvariation, är fyra centrala områden.
- Kulturetableringar skapar ett nytt utbud och stärker nya platser. Ett nytt verktyg, en kulturvärdeskalkyl, tas fram och prövas under 2019 och kommer att precisera både kulturbehov och kulturpotential på nya platser.

Nya intäktsmodeller

Kulturskolan planerar för en mer systematisk upplåtelse av de egna lokalytorna på de tider som de inte används av verksamheten. Målgruppen är både kommersiella aktörer, föreningslivet, privatpersoner och andra aktörer i kommunen. Verksamheten ska också undersöka möjligheten att uppräknat hyrestaxan för att öka intäktsförmågan.

Verksamhetsutveckling ska ha ett tydligt intäktsfokus.

Museerna drar turister och konferensbesökare

Stadens museer är viktiga besöksmål. Antalet sålda hotellnätter har under åren 2008-2017 ökat från 5,6 miljoner till 8,1 miljoner. Under samma period har andelen privatresenärer gått från 22 % till 35 % (källa: SCB). Medeltidsmuseets besökssiffror har fördubblats sedan 2014. Medeltidsmuseet har flera år i rad fått utmärkelsen som en av de bästa sevärdheterna i Sverige vilket också syns då de internationella besökarna visar en stor spridning och kommer från alla världsdelar. Besöksströmmarna ger ett bra underlag till externa medel genom merförsäljning i butik, av upplevelser och konferensbokningar. Stadsmuseiavdelningen utvecklar en försäljningsstrategi som ska tas i bruk under budgetperioden.

Extern finansiering för kulturella märkesbyggnader och evenemang

Samarbeten med externa finansiärer kan vara ett sätt att skapa spets och långsiktighet i kulturella märkesbyggnader. Många kulturlokaler är slitna och det är angeläget att planerade ombyggnads- och renoveringsprojekt av dessa kan genomföras. En samverkan med externa finansiärer kan vara en framkomlig väg för att hantera investeringskostnaderna för utveckling och renovering av det eftersatta och världsunika stadsbiblioteket vid Odenplan, som också utgör ett av stadens mest besökta turistmål.

Evenemangsavdelningen fortsätter verksamheten så kostnadseffektivt som möjligt med fokus på nya intäktsmöjligheter genom samarbetet med institutioner, företag och utländska städer. Kulturfestivalen har sedan 2014 utvecklat samarbetsformer genom kulturutbyte mellan större städer och länder som Barcelona, London, Paris, Indien och Kanada. För 2019 planeras även samarbeten med andra branscher som rymdindustrin samt innovations-, teknik-, design- och modebranscherna.

Prisförändringarna inom evenemangsproduktion bedöms öka med generellt prisindex. Fortsatta kraftigt ökande publiksiffror ger också kostnadsökningar, såsom STIM-avgifter och kostnader för säkerhet och ökad infrastruktur.

3 Sammanfattande ekonomisk analys

Stockholmarna erbjuds ett stort och brett kulturutbud genom förvaltningens egna verksamheter och genom bidrag till det fria kulturlivet. Förutsättningar för 2019 är en minskad budget samt att löne- och prisökningar ska rymmas inom ram. Kostnadsutvecklingen bedöms som normal. Det vill säga normala kostnadsökningar förutses såsom löneökningar (2,3 %), ökade kostnader för städning, transporter etc. förväntas också utvecklas enligt index (2 %).

Kostnadsökningarna medför krav på effektiviseringar inom samtliga verksamheter. Under 2019 sker ett omställningsarbete med hänsyn till den nya budgeten. Arbetet inriktas på en bemanning som bättre ska svara mot budgetuppgifter och efterfrågestyrt utbud, samordning av lokalutnyttjandet både internt och externt samt att söka nya intäktsmöjligheter som avgifter för tjänster och uppgifter samt fler sponsorer och andra externa finansiärer.

Fokus på kostnadseffektivitet för alla verksamheter gäller under hela planperioden och ett arbete intensifieras under 2019 med bland annat fortsatt utveckling av modeller för månadsuppföljning.

Investeringar med åtföljande kapitalkostnader innebär att ytterligare åtgärder måste vidtas.

3.1 Drift

Mnkr	VP 2019	PLAN 2020	PLAN 2021
Kostnader	1 004,80	1 020,90	1 026,30
Intäkter	-89,90	-89,90	-89,90
Netto	914,90	931,00	936,40

Nämndens nettobudget för driftverksamhet uppgår till 914,9 mnkr för 2019.

Enligt kommunfullmäktiges plan kommer nämndens nettobudget att öka 16,1 mnkr mellan 2019 och 2020. I budget 2020 minskar budgeten för digitala museet med 2,3 mnkr och trygga och öppna bibliotek med fokus på ytterstaden med 8,0 mnkr. En ökning med 0,7 mnkr för kulturskolans hyra av lokaler i Husby, 20,2 mnkr för hyresökning och drift Liljevalchs från och med 2021 samt Medborgarhuset 5,5 mnkr under 2020 och ytterligare 5,4 mnkr från och med 2021 dvs en ökning om totalt 10,9 mnkr under perioden.

Under 2019 pågår ett omställningsarbete på Kulturförvaltningen. I detta arbete centraliseras utvalda funktioner och nya enheter skapas. Detta innebär att förvaltningen också kommer att se över och uppdatera fördelningen av budgetramen inför 2020 i linje med den nya organisationen.

Mnkr	VP 2019	Kuf beräkningar 2020	Kuf beräkningar 2021	Kuf beräkningar 2022
Kostnader	1 004,8	1 000,7	1 026,3	1 026,3
<i>Varav kapitalkostnader</i>	<i>16,3</i>	<i>20,5</i>	<i>22,4</i>	<i>21,5</i>
Intäkter	-89,9	-89,9	-89,9	-89,9
Netto	914,9	910,8	936,4	936,4
KF:s plan	914,9	931,0	936,4	936,4
Differens mot KF:s plan	0,0	-20,2	0,0	0,0

Tabellen följer den i bilaga redovisade sammanställningen av ekonomiska tabeller, bilaga KuNkuf och innehåller de kostnadsförändringar över åren som kulturförvaltningen beräknat. Det vill säga normala kostnadsökningar förutses såsom löneökningar motsvarande 2,3 % samt ökade kostnader för exempelvis hyra, lokalvård och säkerhet motsvarande 2,0 %. Den beräknade avvikelser mot plan 2020 avser förskjuten tidplan för byggnationen av Liljevalchs+.

Driftbudgetkonsekvenser av pågående och planerade investeringar inom plan

Kapitalkostnaderna ökar med 4,2 mnkr 2020 och ytterligare 1,9 mnkr 2021. Ökningen beror till största delen av investeringarna i basutställningen och inventarierna i Stadsmuseet, tillbyggnaden till Liljevalchs konsthall, Medborgarhuset samt Husby. I kapitalkostnaderna ingår de årliga investeringarna om 6,3 mnkr.

Av Lokalförsörjningsplanen framgår utmaningarna med ökade kapitalkostnader under rubriken 5.7 Övrigt. Stora byggprojekt – stora kapitalkostnader

Ateljé- och studiostöd

Utvärdering av stödet behöver ske i syfte att utveckla och fånga upp mångfalden av konstnärer i Stockholm och de behov som yngre, högutbildade konstnärer har i början av sin yrkesbana. När Stockholm växer och byggs om växer ökar också angelägenheten att anpassa utformningen av ateljéer och studior till framtida krav. I det arbetet är det nödvändigt att stadens alla berörda förvaltningar och bolag deltar. De ateljéutredningar som fastighetskontoret i samarbete med kulturförvaltningen har gjort är viktiga byggstenar i den fortsatta processen som ska spegla det framväxande och samtida behovet av lokaler för konstnärlig produktion.

Inventering ursprunglig inredning

Det finns ett antal kulturfastigheter inom staden som sedan byggnadens uppförande innehåller möbler och konst. En del av inventarierna finns i lokaler som förhyrs av stadens egna förvaltningar och bolag, andra hos externa hyresgäster. Hyresgäster använder vissa möbler och andra står endast för uppvisning. De fastigheter som innehar lösa inventarier är Stadshuset, Stadsbiblioteket, Börshuset, Oscarsteatern, Sturehov slott, Kulturhuset och Liljevalchs.

Fastighetskontoret har tillsammans med kulturförvaltningen konstaterat att inredningen behöver inventeras och dokumenteras. Kostnader för inventering/dokumentation av lös inredning/möbler i berörda byggnader uppskattas till ca 5,5 mnkr över tre år. Parallellt med detta behöver reglementet ses över och ansvarig förvaltning utses för ägande och förvaltare av inventarierna. Det finns idag ingen föreskriven ansvarig förvaltning för de lösa inventarierna, ingen aktuell inventarieförteckning, ingen gränsdragning om vem som ansvarar för underhåll och således ingen avsatt budget för detta arbete. Inventeringsuppdraget genomförs lämpligen av Stadsmuseet. För detta behövs dock finansiering inom respektive budget.

I förlängningen behöver också en plan för underhåll av ursprunglig inredning tas fram.

Lokalförvaltande organisationer

I budget för 2019 minskades posten till visningsplatser för film och lokalförvaltande organisationer (totalt 4 mnkr varav 3 mnkr till lokalförvaltande organisationer). En konsekvens av detta är bland annat att investeringsstödet till lokalförvaltande organisationer och samfinansiering med Boverket kring upprustning och investeringar i lokalerna uteblir. Samlingslokalerna och hemgårdarna som ingår i stödet är mycket väl nyttjade av föreningar och invånare. Lokalerna slits ner och hyreskostnaderna ökar. Stadens stöd är centralt för att möta civilsamhällets behov av platser för kulturutövande, bildning och samvaro.

Utöver det offentliga stödet har organisationerna behov av ökade intäkter. Detta begränsas av att stadens villkor för lokalförvaltande organisationer bland annat omfattar att erbjuda nolltaxeföreningar lokaler enligt idrottsförvaltningens regler och fördelningsprinciper. Det betyder att man som samlingslokal är skyldig att ge nolltaxeföreningar förtur till lokalerna.

Den ersättning som kulturnämndens kompensationsstöd erbjuder idag är 75 kr/timme vilket är i snitt 25 % av den faktiska kostnaden för lokalen. För uthyrning av stadens egna skollokaler har idrottsnämnden höjt ersättningen till skolorna till 150 kr/timme. Denna uppräknings har inte följts av kulturnämnden vad gäller kompensation till samlingslokalerna och hemgårdarna. En justering av kompensationsstödet till motsvarande nivå som finns för stadens skollokaler skulle innebära ett tillskott till budget med 2,5 mnkr. Läger man där till en återställning av stödutrymmet till 2018 års nivå innebär det ytterligare ett tillskott om 3 mnkr. Sammanlagt ett

ökat stödutrymme för lokalförvaltande organisationer med 5,5 mnkr.

Särskilda utmaningar

Kulturskolan har en utmaning i att förändra arbetssätt för nå budget i balans. För planperioden blir det en kostnadsökning för löner på ca 10,8 mnkr utifrån nuvarande personalstyrka. Hyresökningen för samma period för befintliga lokaler beräknas till ca 1,9 mnkr samt nedan specificerade lokalkostnadsökningar. För övriga driftskostnader blir ökningen ca 1 mnkr för planperioden.

Medborgarhuset

Kulturskoleverksamheten i Medborgarhuset förväntas tas i drift i mitten av 2020 och kommer medföra ökade hyres- och lokalkostnader med en halvårseffekt första året och sedan helårseffekt från 2021. Den årliga kostnadsökningen för Medborgarhuset beräknas till 3 mnkr med indexuppräknning. För detta finns beslut fattat av kulturnämnden och kommunstyrelsen. Kostnad för personal, flytt samt städ tillkommer, beräknat till ca 1,2 mnkr. Utöver detta tillkommer kostnad för de förvaltningsgemensamma lunch- och kontorsytorna.

Verksamheten för musik och dans på Södermalm, som i nuläget är lokaliserat till Engelska gymnasiet och på Söderhallarna, behöver nya lokallösningar under tidigare delen av planperioden.

Husby och Gröna huset

Inflyttningen i de nya lokalerna för teater-, dans- och musikundervisning i Husby beräknas till januari 2020, samtidigt släpps de nuvarande lokalerna i Husby. Den totala hyreskostnaden för de nya lokalerna ligger på 3,4 mnkr/år. Detta ger en ökad hyreskostnad på 1,4 mnkr årligen med indexuppräknning, med start 2020 och grundas i beslut av kommunstyrelsen. Helårseffekten baseras på att Stockholms stadsteater hyr lokalerna tre dagar i veckan för egen verksamhet.

Lokalkostnader för Gröna Huset i Rinkeby kommer eventuellt öka driftskostnaderna för lokaler under 2019 och förväntas löpa under planperioden.

El Sistema

El Sistema kommer öka sina verksamhetskostnader i och med planerad utvidgning av verksamheten. Ökningen ligger främst inom området personal men också i form av hyreskostnader. Omfattningen är dock oklar i nuläget med hänsyn till pågående omorganisation. Verksamheten fortsätter arbetet med att förbättra de långsiktiga lokallösningarna i samarbetet med respektive skola där verksamheten bedrivs.

Årsta torg

De tekniska installationerna i verksamhetslokalerna vid Årsta torg bedöms behöva bytas ut. Troligen behöver kulturskolans verksamhet evakueras under byggtiden, vilket kan omfatta ökade driftskostnader för lokaler. Det finns i nuläget ingen exakt tidsplan, men sker troligen inom planperioden.

Utveckling av verksamhetssystem

Ytterligare ökade driftskostnader med 1,5 mnkr årligen kommer finnas inom områdena digital utveckling av bland annat kulturskolans system för schemaläggning, kursanmälan och

betalningshantering, analysverktyg, instrumentuthyrning och faktureringsystem.

Stockholm stadsbibliotek står inför en utmaning under kommande år för att säkerställa en budget i balans. Avdelningen är i en omställningsprocess som påverkar kostnadsbilden för 2020. Avdelningen beräknas göra kostnadsbesparingar motsvarande cirka 20 mnkr för lönekostnader 2020 förutsatt att de aviserade organisationsförändringarna realiserar. Dessutom beräknas kostnadsbesparingar motsvarande cirka 6 mnkr i samband med omlokaliseringen av verksamheten i Annexet till Kungsholmen.

Samtidigt beräknas kostnadsökningar under perioden. Den årliga kostnadsökningen beräknas uppgå till cirka 11 mnkr de kommande åren. Beräkningen utgår ifrån antagande om normal kostnadsutveckling men tar också höjd för den kostnadsökningen gällande transporttjänster som aviserats samt effekten av det nyöppnade biblioteket i Östberga. Dessa beräkning förutsätter också att de kostnadsminskningar som omställningen beräknas generera realiserar.

Utöver detta tillkommer driftskostnader relaterat till det nya Medborgarhuset. Efter 3 års ombyggnad beräknas Medborgarhuset vara klart sommaren 2020 och Tranströmerbiblioteket kunna återöppnas tidig höst. Återöppnandet innebär att biblioteket återgår till ordinarie bemanning samt att kostnaderna för städning, el och övrig drift åter når de nivåer som gäller för ett fullskaligt bibliotek. Under ombyggnadsperioden har 12,5 årsverken från biblioteket utplacerats på vakanser i den övriga organisationen samtidigt som en del vakanser inte återbesatts. Vid öppning blir Tranströmer åter ett fullskaligt bibliotek med likvärdig personalstyrka som innan stängningen. På årsbasis genererar detta en ökad kostnad på cirka 10 mnkr.

Återöppnandet av Medborgarhuset och Tranströmerbiblioteket 2020 påverkar även framtida kapitalkostnader för Stockholm stadsbibliotek. Tillkommande kapitalkostnader beräknas även för de investeringsmedel som avdelningen beviljats 2018 i ytterstadssatsningen, i verksamhetsplanen begärdes kvarvarande medel ombudgerade till 2019.

Vidare har Stockholm stadsbibliotek ett pågående investeringsprojekt inom Trygghetsfonden, även dessa medel har i verksamhetsberättelsen begärts ombudgerade till 2019.

Kapitalkostnader för trygghetssatsningen, motsvarande 3,8 mnkr fördelade över perioden 2019-2024, beräknas ej påverka driften de kommande åren då avdelningen i sin ansökan begärt dessa kostnader ersätta. I kommande tertiärrapporter och verksamhetsplanering kommer avdelningen begära ersättning för dessa kostnader.

Den satsning som har gjorts under 2019 på trygga bibliotek i ytterstaden behöver förstärkas under de kommande åren. Det trygghetsskapande arbetet handlar också om kommunikation och dialog med besökare, personal, framtida besökare och andra intressenter och kompetensutveckling kring bemötande. När kulturens verksamhetsplatser upplevs som otrygga hotas det öppna samhällsrummet vilket är oacceptabelt. Kostnaden för trygghetsskapande åtgärder har i takt med ett mer polariserat samhälle ökat betydligt de senaste åren och den trenden väntas fortsätta.

Stadsmuseiavdelningen står inför en utmaning under kommande år för att säkerställa budget i balans. Avdelningen är i en omställningsprocess som påverkar kostnadsbilden för 2020. Avdelningen beräknas göra kostnadsbesparingar motsvarande 6,5 mnkr för personalkostnader 2020 förutsatt att de aviserade organisationsförändringarna realiserar. Samtidigt beräknas övriga kostnadsökningar uppgå till cirka 11 mnkr kopplat till lokal-, kapital- och driftskostnader. Intäkterna beräknas minska med 2,5 mnkr kopplat till minskade

kulturmiljöuppdrag och avslutade externfinansierade projekt. Nettoeffekten uppgår till 7 mnkr som avdelningen ska hantera i budget 2020.

Stadsmuseiavdelningens hyreskontrakt för magasinerna i Frihamnen är uppsagda för avtalsförhandling vilket indikerar en kostnadsökning. 2020 beräknas kostnadsökningar om 5,3 mnkr följt av 1,4 mnkr 2021-2022 för Stadsmuseets samtliga lokaler. En magasinsutredning är påbörjad våren 2019 för att utreda andra alternativ. Kapitalkostnaderna fortsätter öka 2020 med 1,4 mnkr kopplat till investeringarna i Stadsmuseet då avdelningen beräknas få fullt tillträde till fastigheten under våren 2019. Kopplat till Stadsmuseet tillkommer också ökade säkerhets-, drifts- och underhållskostnader.

Antalet konstverk att vårda och underhålla ökar i takt med enprocentsregeln och avdelningen har under flera år försökt fördela om resurser till detta men hindrats av ovan nämnda kostnadsökningar.

Antalet besökare för båda museerna beräknas dubbleras jämfört med 2013 till 600 000 st. Den kompensation som erhöles när entréavgifterna togs bort 2015 var beräknad på ett besökarantal som är hälften så stort. Det stora antalet besökare ställer höga krav på verksamhetens säkerhet och ökar också verksamheternas drift- och underhållskostnader. Medeltidsmuseet erhöles 3 mnkr 2015 och Stadsmuseet 3 mnkr 2018 inför nyöppningen som kommer 2019. Ökade drift- och underhållskostnader på grund av höga besökarantal är en utmaning som behöver hanteras i budget för 2020 för att säkerställa en budget i balans.

Antal besök Stadsmuseiavdelningen					
Stadsmuseet					Prognos
2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stängt	Stängt	stängt	stängt	300 000	400 000
Medeltidsmuseet					Prognos
2015	2016	2017	2018	2019	2020
169 284	171 058	186 179	194 289	200 000	200 000

Omslutningsförändringar

Taxor och avgifter

Förvaltningen föreslår inte några ändringar av taxor eller avgifter i detta ärende.

3.2 Investeringar

Investeringar enligt KF plan

Mnkr	Budget 2019	PLAN 2020	Plan 2021	Plan 2022
Liljevalchs konsthall tillbyggnad		10,0		
Stadsmuseet basutställning och ombyggnation	11,0			
Medborgarhuset		17,5		
Vård av fontäner och skulpturer	0,7	0,7	0,7	0,7

Mnkr	Budget 2019	PLAN 2020	Plan 2021	Plan 2022
Konstinköp Stockholm konst	0,6	0,6	0,6	0,6
Inventarier och maskiner	5,0	5,0	5,0	5,0
KF:s ram 2019-2022	17,3	33,8	6,3	6,3

Tabellen ovan visar investeringsplanen enligt Stockholm stads budget 2020-2022.

Förskjutningar i investeringsplanen (mnkr)	Prognos 2019	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022
Tillbyggnad Liljevalchs konsthall	5,0	4,0	1,0	
Stadsmuseets basutställning och ombyggnation	12,3			
Ytterstadssatsning	3,5			
Medborgarhuset, varav 4,5 mnkr Kulturskolan		17,5		
Kulturskola i Husby	4,3			
Trygghetsskapande åtgärder, särskilda medel från trygghetsfonden	3,3			
Vård av fontäner och skulpturer	0,7	0,7	0,7	0,7
Konstinköp Stockholm konst	0,6	0,6	0,6	0,6
Inventarier och maskiner	5,0	5,0	5,0	5,0
Beräknad ram 2019-2021	34,7	27,8	7,3	6,3

Tabellen ovan visar förändrad investeringsplan enligt förvaltningens beräkningar med hänsyn till förskjutningar i tidplaner för byggprojekt och andra investeringsprojekt. I prognosen för 2019 ingår en begäran om budgetjustering i VP och VB för kulturskolans lokaler i Husby och för tidigareläggning av planerade investeringsmedel för Liljevalchs tillbyggnad.

Kulturnämndens och fastighetsnämndens investeringar i stora byggprojekt

Förvaltningarna har påbörjat eller står inför stora till- och ombyggnadsprojekt avseende Stadsmuseet/Södra stadshuset, Liljevalchs, Medborgarplatsen och Asplundhuset.

Investeringarna genomförs av fastighetskontoret mot reglering av hyresnivån.

Ombyggnationerna kommer att innebära ökade driftkostnader och förvaltningen behöver investera i egen verksamhetsanpassning vilket innebär ökade kapitalkostnader.

Medborgarhuset

Ett förvaltningsövergripande arbete har angett mål för att skapa ett förnyat medborgarhus som under kommande decennier ska ha lokaler och verksamhet stödjer byggnadens ursprungliga syfte; *kropp, själ och bildning*. En ökad samverkan mellan bibliotek, kulturskola och andra aktörer i huset förväntas skapa positiva synergier och ett öppet hus med synliga verksamheter för besökaren. I december 2017 fattade kommunfullmäktige ett reviderat genomförandebeslut för ombyggnationen som berör fastighetsnämnden, kulturnämnden och idrottsnämnden. I beslutet fastställdes att fastighetsnämnden medges rätt att genomföra upprustning och utveckling av Medborgarhuset till en investeringsutgift om 1 000 mnkr och att kulturförvaltningen medgavs rätt att investera i inredning och utrustning till en

investeringsutgift om 17,5 mnkr.

Återflytt av verksamheterna beräknas kunna ske under hösten 2020. Utifrån gällande tidplan beräknas kulturförvaltningens investeringsbehov falla ut med början år 2020 och året ut, medan den ökade hyreskostnaden om 10,9 mnkr får helårseffekt först år 2021.

Liljevalchs / Stockholm konst

Den befintliga konsthallen och restaurangen har grundförstärkts och konsthallen byggs nu till för att lösa konsthallen logistik, klimatanläggning och säkerhetssystem för en optimal utställningsverksamhet. Genom en utbyggnad av konsthallen beräknas besökarna öka till ca 250 000 jämfört med dagens ca 150 000.

Hyreskostnaden för kulturförvaltningen ökar med 14,1 mnkr från och med inflyttning i sin helhet 2021. Nu har kostnaderna ökat vilket innebär att ett reviderat genomförandebeslut kommer att aktualiseras och inflyttning försenas till våren 2021. Kulturförvaltningen har beviljats ramökning för utökad verksamheten med totalt 6,1 mnkr från beslutet 2015 och med investeringsmedel 10,0 mnkr enligt det tidigare reviderade genomförandebeslutet. Budgeten ligger i plan för 2020 men begärdes i verksamhetsplanen ombudgeterad med 5,0 mnkr till 2019. Investeringsmedlen beräknas därefter behöva fördelas med 4,0 mnkr 2020 och med 1,0 mnkr 2021. Investeringsmedel för konstinköp uppgår enligt långsiktig plan till 0,6 mnkr.

Stadsmuseet

Investeringarna i Södra Stadshuset (byggnaden som huserar Stadsmuseet) har försenats i samma takt som fastighetskontorets byggprojekt och därmed också tillträdet till fastigheten. Projektet har ett genomförandebeslut på 27 mnkr och sedan 2015 har 14,7 mnkr upparbetats vilket ger ett överskott om 12,3 mnkr. I plan 2019 finns 11 mnkr och resterande 1,3 mnkr har begärts ombudgeterat till investeringsbudget 2019.

Avdelningen har i ingången av 2020 kapitalkostnader på cirka 5,3 mnkr att jämföra med 1 mnkr år 2018.

Stadsbiblioteket Asplundhuset

I april 2013 gav fastighetsnämnden fastighetskontoret respektive kulturnämnden i uppdrag att utreda om förädling och upprustning av Stockholms stadsbibliotek, Asplundhuset. I februari 2016 fattade kommunfullmäktige inriktningsbeslut om ombyggnad, renovering och utveckling av stadsbiblioteket.

För att ge möjlighet till fortsatt planering av två alternativ, ombyggnad, renovering och utveckling samt endast renovering, och säkerställa investeringsbudget tog kommunfullmäktige ett reviderat inriktningsbeslut i april 2017.

I nuläget är det oklart när ett genomförandebeslut kan aktualiseras och därmed finns en osäkerhet med tidplanen i sin helhet.

Kulturnämndens övriga investeringsprojekt

Kulturskolan Husby

Investeringarna i den nya Husbylokalen är tidigare beslutat att uppgå till 4,3 mnkr. Investeringarna kommer äga rum under 2019 och inflytt är beräknad till 2020.

Stadsbiblioteket Ytterstadsbibliotek

2018 erhöll Stockholm stadsbibliotek investeringsmedel för projektet Ytterstadsbibliotek. Investeringsmedel i detta projekt är inkluderade i beräkningar av framtida kapitalkostnader utifrån avdelningens begäran om ombudgetering i verksamhetsberättelse 2018.

Stadsbiblioteket Trygghetssatsning

2018 erhöll Stockholm stadsbibliotek investeringsmedel från Trygghetsfonden till projektet Trygghetsskapande åtgärder. Investeringsmedel i detta projekt är inkluderat i förvaltningens investeringsplan utifrån avdelningens begäran om ombudgetering i verksamhetsberättelse 2018. Dock beräknas kapitalkostnader för projektet Trygghetsskapande åtgärder ej påverka driften de kommande åren då Stockholm stadsbibliotek i sin ansökan begärt dessa kostnader ersatta. I kommande tertialrapporter och verksamhetsplanering kommer avdelningen begära ersättning för dessa kostnader.

Behov av utökade investeringsmedel

Förvaltningen ser ett ökat investeringsbehov de kommande åren som visas i tabellen nedan. Dessa uppgifter finns inte medtaget i bilagan KuNkuf.

Tillkommande behov av investeringsmedel (mnkr)	Prognos 2020	Prognos 2021	Prognos 2022
Kulturskolan El Sistema	0,4	0,4	0,4
Evenemang scenen i Kungsträdgården	1,3		
Liljevalchs digitalt upphandlingsverktyg	2,0		
Stockholm stadsbibliotek intelligent materialstyrning	0,6	3,0	3,0
Utökning Inventarier och maskiner	3,0	3,0	3,0
Summa	7,3	6,4	6,4

Inventarier och maskiner

Teknikutveckling och digitalisering medför ett ökande behov av att investera i ny teknik för att kunna tillgodose medborgarnas behov inom kulturområdet. Detta avser bland annat lokalförbättringar, lås- larm- och skalskydd, vård av konst samt andra maskiner och inventarier som det behövs investeringsmedel för kommande år. Förvaltningen beräknar att det årliga investeringsbehovet ökar med 3 mnkr till en total av 9,3 mnkr.

Kulturskolan

El Sistema ser möjligheten att utöka verksamheten under planperioden, vilket förutsätter en investering i instrument på totalt 1,2 mnkr under planperioden. Även investeringar i instrument till kulturskolans övriga verksamhet planeras till 0,4 mnkr årligen. Vidare finns investeringsbehov inom teknik- och digitaliseringsstöd.

Liljevalchs

Det finns ett behov av ett digitalt upphandlingsverktyg för konstnärliga tjänster i enlighet med LOU inom Stockholm konst. Investeringskostnaden bedöms till 2,0 mnkr för utvecklingen av en digital upphandlingssite. Verktöget (siten) ska anpassas och utvecklas så att det passar verksamheten, ett enkelt system – överskådligt och hanterbart för såväl konstnärer, projektledare och beställare. Målet är att göra upphandlingar mer transparenta, tryggare och mer robusta.

Evenemangsavdelningen

Avdelningen har som önskemål att investera i underhåll av Kungsträdgårdens stora scen samt förbättringar i avdelningens kontorslokaler i Kungsträdgården om cirka 1,3 mnkr år 2020.

Stockholm stadsbibliotek

Investeringssatsning på uppdaterat logistiksystem inom Stockholm stadsbibliotek med intelligent materialstyrning. I utmaningen att hantera en effektiv logistikkedja bör frågan om effektiv materialstyrning genom innovativ datorkraft och AI nyttjas. Beräknat investeringsbehov över tre år motsvarar 6,6 mnkr.

3.2.1 Prioriteringsgrunder

3.2.2 Konsekvensanalys och risker

3.2.3 Måluppfyllelse

3.3 Verksamhetsprojekt (Driftprojekt)

4 Övriga redovisningar

Inventering ursprunglig inredning

Det finns ett antal kulturfastigheter inom staden som sedan byggnadens uppförande innehåller möbler och konst. En del av inventarierna finns i lokaler som förhyrs av stadens egna förvaltningar och bolag, andra hos externa hyresgäster. Hyresgäster använder vissa möbler och andra står endast för uppvisning. De fastigheter som innehar lösa inventarier är Stadshuset, Stadsbiblioteket, Börshuset, Oscarsteatern, Sturehov slott, Kulturhuset och Liljevalchs.

Fastighetskontoret har tillsammans med kulturförvaltningen konstaterat att inredningen behöver inventeras och dokumenteras. Kostnader för inventering/dokumentation av lös inredning/möbler i berörda byggnader uppskattas till ca 5,5 mnkr över tre år. Parallellt med detta behöver reglementet ses över och ansvarig förvaltning utses för ägande och förvaltare av inventarierna. Det finns idag ingen föreskriven ansvarig förvaltning för de lösa inventarierna, ingen aktuell inventarieförteckning, ingen gränsdragning om vem som ansvarar för underhåll och således ingen avsatt budget för detta arbete. Inventeringsuppdraget genomförs lämpligen av stadsmuseet. För detta behövs dock finansiering inom respektive budget.

I förlängningen behöver också en plan för underhåll av ursprunglig inredning tas fram.

Personal- och kompetensförsörjning

Arbetsmiljö och hälsa

Förvaltningen strävar efter att vara en attraktiv arbetsgivare med hög frisknärvaro där alla mår bra, både fysiskt och psykiskt, och är med i den sociala gemenskapen. De sjuktal som förvaltningen har kräver särskilda insatser och olika typer av externt stöd. Ett arbete har påbörjats och en analys visar på en i många fall komplex bild med tydliga behov av insatser

under en längre tid. Det finns även ett behov av ökade insatser på friskbevarande åtgärder utöver de erbjudanden som finns i dag.

Kompetensförsörjning och ledarskap

Under de kommande åren fortsätter arbetet med att på ett systematiskt sätt kartlägga medarbetarnas kompetenser utifrån brukarnas och verksamheternas behov. Detta för att arbeta strategiskt med kompetensutveckling och möta förändringar i uppdrag samt omvärldens krav. Arbetet fortgår med att utbilda förvaltningens chefer i kompetensbaserad rekrytering. Det kommer även att behövas utökade chefs- och ledarinsatser för att stärka organisationen i takt med att utmaningarna för avdelningarna ökar. Förvaltningen ser en stadig men långsam förskjutning av kompetensbehovet för att möta målen och omvärldens förändringar. Det är bland annat kopplat till digitaliseringen av både biblioteksverksamhet som musei- och kulturskoleverksamhet. Den omställning som förvaltningen genomför med anpassning till nya arbetssätt ställer ökade krav på både chefer och medarbetare.

Taxor och avgifter

En justering av avgifterna kan bli aktuell för att nå intäktskravet under planperioden. Samtidigt pågår under planperioden ett större arbete kring förnyat arbetssätt och en effektivare användning av resurserna för att hantera kostnadsökningarna.

5 Lokalförsörjningsplan

5.1 Inledning

Lokalförsörjningsplanen är ett verktyg för att staden på lokal och central nivå ska kunna planera det långsiktiga behovet av lokaler. Den utgör ett viktigt led i arbetet med att uppnå ett effektivt resursutnyttjande.

Kulturförvaltningen har ca 100 hyresavtal i staden. Lokalbeståndet om drygt 75 000 m² domineras av bibliotek och lokaler för kulturskolans verksamhet. Den totala hyreskostnaden under 2019 uppgår till ca 130 mnkr enligt lokaldatabasen LOIS. Detta motsvarar ca 14 % av förvaltningens nettobudget.

I takt med att staden ständigt växer finns det ett behov att utöka lokalbeståndet eller effektivisera användandet av befintliga lokaler för att upprätthålla den nivå av kulturutbud som Stockholm idag har samt det övergripande målet att alla i Stockholm kan ta del av angelägen kultur av hög kvalitet.

Nedan presenteras aktuella förändringar avseende kulturförvaltningens lokaler samt ett antal frågor som bör hanteras på sikt.

5.2 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av andra bakomliggande faktorer som förändrar behovet av lokaler

I hög grad består kulturförvaltningens verksamhet av kulturellt utbud och konstnärlig utbildning för medborgarna. Detta innebär att förvaltningen ska finnas där medborgarna finns, vilket i hög grad förhindrar kostnadseffektiva stordriftslösningar. Centrala lägen med goda kommunikationer i de olika stadsdelarna är att föredra oavsett om det gäller bibliotek,

kulturskolor, museer eller konsthallar. En besvärande omständighet är att centrumlokaliseringar är dyrt och att det är just där som hyreskostnaderna ökar mest.

De delar av verksamheten som i väsentlig mening inte kräver centrumlägen är administrationen som idag finns i Rinkeby samt Stadsmuseets magasin och kontorslokaler som finns i Frihamnen.

En betydande faktor som påverkar behovet av lokaler är att staden växer. 2014 fanns det 912 000 invånare i Stockholm och fram till 2023 beräknas antalet öka till närmare 1 050 000 invånare vilket motsvarar en ökning om 15 % på 10 år. Rent kvantitativt skulle detta exempelvis innebära ett volymmässigt behov som motsvarar sex nya bibliotek om verksamheten ska växa proportionerligt med befolkningstillväxten och om verksamheten bedrivs på liknande sätt som idag. Förutom nyetablering i de större stadsutvecklingsområdena behöver även befintliga lokaler ses över.

Verksamheten behöver ständigt utvecklas och detta påverkar vilka lokaler som behövs samt hur dessa utformas. Ett exempel är det digitala biblioteket som ger en ökad tillgänglighet även om låntagaren inte fysiskt besöker ett bibliotek. Å andra sidan kan det också innebära att exempelvis kulturskolans lokaler behöver förändras/anpassas på sikt med hänsyn till nya kulturella uttrycksformer som kan vara angeläget att ha med i kursutbudet.

Behoven skiljer sig också åt mellan olika stadsdelar, och även inom respektive stadsdel då den socioekonomiska segregationen är betydande i Stockholm. Det gäller skillnader i utbildningsnivå, försörjningsstöd, arbetstillfällen, sysselsättningsgrad och medellivslängd. Skillnader i förutsättningar syns också i de olika bibliotekens statistik. I resursstarka områden lånas det flest böcker och stockholmare boende i innerstaden är de som i störst utsträckning lånar e-böcker. I det segregerade Stockholm är det angeläget att människor med olika bakgrund och socioekonomisk situation möter varandra i vardagen. Därför blir mötesplatser som bibliotek allt viktigare för att överbrygga klyftor och fungera som öppna platser för alla. Det är därför av stor betydelse att kulturfrågor i vid mening beaktas vid planering i stadsbyggnadsfrågor.

Planeringsförutsättningarna gällande lokalförsörjning är inte statiska. Utveckling och förändring av verksamheten och stadsdelarnas olika behov bör avspeglas i vilka lokaler som behövs och även hur dessa utformas. Goda kommunikationer och god tillgänglighet är dock faktorer som måste beaktas för att kunna tillgodose medborgarnas behov för att kulturen ska vara nåbar för medborgarna.

5.3 Kapacitetsbeskrivning

Bibliotek

Inom förvaltningen finns 40 bibliotek med en yta av ca 32 000 m².

Kulturskola

21 lokaler finns avsedda för kulturskolor med en yta om knappt 17 000 m².

Stadsmuseet magasin

Magasin för museets samlingar och Stockholms konst finns i Frihamnen till en yta om ca 11 200 m².

Övriga lokaler

Utöver detta har kulturförvaltningen inhyrningsavtal för Liljevalchs konsthall på Djurgården och evakueringslokaler på Blasieholmen med anledning av tillbyggnad av konsthallen. Museet bedriver verksamhet i Stadsmuseet vid Slussen, Medeltidsmuseet, Blockmakarens hus, Stuckatörens våning och ytterligare några kulturhistoriskt värdefulla lokaler. Samlingslokaler förhyrs i Fältöversten, lägenhet som avses disponeras av förföljda författare samt Villa Bergshyddan.

Förvaltningens övergripande administration är samlad i lokaler på Askebykroken i Rinkeby. Totalt disponerar kulturförvaltningen ca 75 000 m².

5.4 Förändringar i lokalbeståndet

De många hyresavtal som kulturförvaltningen har med olika hyresvärdar genererar frågor om verksamhetsanpassning av nya och befintliga lokaler samt insatser för att öka tillgängligheten.

Nya lokaler

Bibliotek Östberga

I september 2018 öppnades Östberga kulturhus. I lokalerna som Stadsdelsnämnden Årsta-Vantör hyr in av Svenska Bostäder har kulturförvaltningen en andrahandsinhyrning om 300 m² för ett nytt bibliotek.

Aktuell avveckling av lokaler

Under uppbyggnad av ett ***kvinnohistoriskt centrum*** har förvaltningen hyrt in en mindre kontorslokal på Repslagaregatan på Södermalm. Då det bildats en ideell förening för att driva *Kvinnohistoriska* har föreningen också övertagit hyresavtalet från kulturförvaltningen.

Beslut har fattats i kulturnämnden att ***kulturskolan Unga Berättar*** på Ragvaldsgatan ska flytta verksamheten till Stadsmuseets lokaler för ett effektivare lokalutnyttjande varför befintlig lokal har sagts upp för avflyttning senast den 31 december 2019.

Vidare har nämnden även beslutat att avveckla verksamheten vid ***kulturskolan i Hässelby Gård*** senast den 30 september 2019. Främsta orsak är att det är otryggt i området samt att verksamheten bedöms kunna bedrivas i andra lokaler.

Villa Bergshyddan har sedan 1986 fungerat som stipendiebostad för kulturellt verkamma personer från de nordiska huvudstäderna. Kulturförvaltningen har sedan 2001 ansvarat för stipendieverksamheten och hyr Villa Bergshyddan från Stadsholmen AB. Eftersom säkerheten för gästerna inte kan garanteras har verksamheten avvecklats enligt beslut i kulturnämnden i mars 2018. Gällande hyresavtal sträcker sig fram till september 2020.

Annexet i direkt anknytning till Asplundhuset togs i anspråk för biblioteksverksamhet hösten 1996. Lokalerna inrymmer nu stadsbibliotekets tidnings- och tidskriftsavdelning samt Internationella Biblioteket (IB). Ett beslut att flytta IB till Kungsholmens bibliotek har tagits.

Aktuella lokalfrågor

Verksamhet i expansiva områden – Norra Djurgårdsstaden, Liljeholmen och Slakthusområdet

Stockholm växer. För att kunna erbjuda stockholmarna ett kulturutbud motsvarande dagens nivå krävs det att kulturförvaltningens verksamhet utvecklas i takt med befolkningsutvecklingen och samhället. Särskilt fokus ligger idag på tre expansiva geografiska områden då det gäller utökning av verksamheten i enlighet med vad Stadsbibliotekets strukturplan anger – Norra Djurgårdsstaden, Slakthusområdet och Liljeholmen. Förutom biblioteket har kulturskolan intentioner att utveckla verksamhet i Norra Djurgårdsstaden och denna verksamhet bör då samlokaliseras med biblioteket.

Bibliotek Gubbängen

Diskussioner pågår med Familjebostäder om ny lokal i markplan vid torget då befintlig lokal har brister i tillgänglighet.

Kulturskolan Södermalm

I samband med ombyggnad av Medborgarhuset har Kulturskolan valt att prioritera teaterverksamheten. För att upprätthålla dans- och musikverksamhet från och med 2019 krävs att nya lokaler förhyrs. Inriktning är att i hög grad nyttja utbildningsförvaltningens lokaler.

Kulturskolan Husby

Nytt hyresavtal har träffats med Svenska Bostäder avseende ny lokal för kulturskolan i Husby. Tillträde sker enligt avtalet under januari 2020. Byte av lokal har initierats av Svenska Bostäder då de har annan funktion för den lokal som idag disponeras av kulturskolan. Under 2018 har dialog förts med Stadsteatern om att samverka gemensamt i den aktuella lokalen i syfte att öka nyttjandegrader samt att hitta synergieffekter för de båda verksamheterna. Ett samarbetsavtal kommer att upprättas.

Avveckla förhyrd samlingslokal i Fältöversten

Kulturförvaltningen hyr idag lokaler i Fältöversten vilka disponeras av Östermalms föreningsråd. Föreningsrådet betalar en ersättning för hyra till förvaltningen vilket i hög grad finansieras genom kommunalt kulturstöd. Förvaltningen avser att på sikt säga upp hyresavtalet då förvaltningen inte bedriver egen verksamhet i lokalen samt att andrahandsuthyrning bör undvikas då verksamhetsutövaren inte bedriver momspliktig verksamhet (vilket är ett krav enligt stadens policy gällande lokaler och fastigheter). Föreningsrådet är berett att överta hyreskontraktet, men hyresvärden är tveksam att ha föreningen som hyresgäst bland annat med hänsyn till att verksamheten i hög grad inte är momspliktig.

Avveckla lokaler vid Nybrokajen/Blasieholmen

Kulturförvaltningen hyr tullkammararens båda gamla magasin vid Nybrokajen. Dessa har fungerat som tillfälliga kontor för evenemangsavdelningen, Liljevalchs och Stockholm konst. Evenemangsavdelningen och Stockholm konst har nu nya lokaler och Liljevalchs har återflyttat till konsthallen som nu har grundförstärkts. Avtalen för lokalerna vid Nybrokajen kommer att sägas upp för avflyttning.

Eventuell avveckling av ytterligare kulturskolelokaler med bristande funktion/tillgänglighet

Förvaltningen ser över lokalbeståndet och ser över möjligheten att ersätta lokaler med stora brister avseende funktion och tillgänglighet med inhyrning i utbildningsförvaltningens lokaler eller andra praktiska samverkanslösningar.

Medeltidsmuseet

Medeltidsmuseets entré, butik och kontorslokaler ligger under Norrbro och ägs av staden. Riksdagen som äger Medeltidsmuseets utställningslokaler under Riksplan har initierat samtal med fastighets- och kulturförvaltningarna i syfte att samnyttja entré och delar av utställningslokalerna för ett besökscenter. En utredning som bekostas av Riksdagsförvaltningen där stadens förvaltningar medverkar påbörjades under 2017.

Staden har besittningsrätt till de lokaler som hyrs av Riksdagen och befintligt hyresavtal löper ut den 30 september 2019.

Trygghetsskapande åtgärder

Kulturförvaltningens lokaler inom alla avdelningar, ska upplevas som trygga och säkra. De förebyggande åtgärder som vidtas, ska reducera möjligheten till uppkomst av oväntade eller oönskade händelser som medför avbrott i den dagliga verksamheten. Säkerheten byggs in i den fysiska miljön, där förvaltningsövergripande system och lokaloptimering är delar i det förebyggande arbetet. Innovativ säkerhetsteknik ska vara en röd tråd i förvaltningens framtida trygghets- och säkerhetsförebyggande arbete.

Framtida säkerhetstekniska lösningar ska hjälpa till med att göra vardagen enklare, skapa mervärden och bidra till känslan av modernitet och flexibilitet, för anställda som för besökare på samtliga arenor. Det kan handla om passersystem, som möjliggör för behöriga personer att röra sig genom sina tillträdeszoner utan att reflektera över att de gör det. Säkerhetstekniken ska inte uppfattas som någonting som hindrar flöden i lokalerna.

Inom det trygghetsskapande arbetet i förvaltningens lokaler, ingår även att optimera lokalerna på ett sätt, som främst har förebyggande effekt mot ordningsstörning, hot och våldsincidenter.

Genom att ändra på lokalers utformning och möblering bör överträdelser bli mer riskabla och svåra att utföra. Förebyggande åtgärder inom detta område kan handla om att ta bort dolda ytor och göra lokalerna mer överblickbara. Genom att skapa god överblickbarhet och ordning och reda, ökas chansen att förhindra brand, stöld, svinn och skadegörelse inom förvaltningens lokaler.

Strategiska överväganden

Stadsmuseets lokaler i Frihamnen

Kulturförvaltningen förhyr verksamhetslokaler och magasin för Stadsmuseet i Frihamnen. Den årliga kostnaden för de ca 11 200 m² som förvaltningen hyr uppgår till drygt 10,9 mnkr. Stockholm Hamn AB som äger lokalerna har initierat villkorsändring avseende ytterligare hyreskostnadsökning om 1,25 mnkr. På sikt bedöms kostnaden kunna öka till 14,4 mnkr. Då det finns en avsikt att utveckla/omvandla Frihamnen för bostäder och service finns det inte någon långsiktighet för museets lokaler i området.

En strategi bör tas fram för hur museets framtida lokalbehov ska kunna tillgodoses. Ett arbete har påbörjats med att ta fram förslag till nya anpassade lokaler. Med fördel bör eventuella nya lokaler kunna samordnas med andra delar av stadens verksamheter eller andra museer för att hitta kostnadseffektiva lösningar. Valnämnden har under hösten 2018 meddelat intresse att samnyttja magasinlokalerna. Samordning kan ske i eventuellt nytt fjärrmagasin.

Ökad grad av samnyttjande av stadens lokaler

Inom förvaltningen finns 40 bibliotek och drygt 20 lokaler som disponeras för Kulturskolans verksamhet. Kulturförvaltningen har ett uppdrag vid sidan om de egna kärnverksamheterna att vara stödjande i att hitta samlingslokaler m.m. inom staden. En kartläggning görs över vilka av förvaltningens lokaler, främst kulturskolor och bibliotek, som kan nyttjas som samlings- och möteslokaler för föreningslivet eller för andra ändamål som befrämjar kulturaktiviteter i Stockholm. Samtidigt som möjligheterna till externt nyttjande av biblioteks- och kulturskolelokaler alltid bör prövas, måste kärnverksamheternas nya behov och uppdrag beaktas.

Förvaltningen strävar efter ett förhållningssätt där samverkan finns med andra förvaltningar. Särskilt när det gäller lokalsamverkan med utbildningsförvaltningen bör det finnas vinster med samarbeten mellan olika skolbibliotek och Stadsbiblioteket. Kulturskolan bedriver verksamhet i ca 70 skolor och diskussion pågår med utbildningsförvaltningen om framtiden. Det finns också möjlighet att uppnå positiva synergieffekter om t.ex. medborgarkontor och bibliotek samverkar i högre grad.

Kulturskolan ser också över möjligheterna att hyra ut lokaler till externa verksamheter då det finns en stor efterfrågan av speciallokaler för exempelvis dans och teater. Frågor om bemanning, skalskydd och utrustning utreds.

Biblioteket och kulturskolan har ett gemensamt uppdrag under 2019 för att klargöra hur den båda verksamheterna kan samnyttja lokaler.

Ökad grad av inhyrning i stadens egna lokaler

Förvaltningen har idag ett 40-tal hyresavtal utanför den egna kommunkoncernen (AB Storstockholms Lokaltrafik, kommersiella hyresvärdar och bostadsrättsföreningar) till en kostnad av 47,2 mnkr. På lång sikt bör förvaltningen öka andelen inhyrningar i stadens egna lokaler och då främst lokaler som förvaltas av SISAB inom ramen för det samarbetsavtal som staden har med bolaget.

Anpassning till digital utveckling

Övergripande bedöms den kraft som digitaliseringen utgör vara den faktor som i ett medellångt tidsperspektiv mest radikalt kommer att förändra såväl samhället i stort som villkoren för såväl distribution som konsumtion av kultur, formerna för lärande och människors dagliga medievanor. Ett viktigt strategiskt ställningstagande är det framtida förhållandet mellan fysisk respektive digital kulturverksamhet. Utan betydande omfördelningar av resurser från fysiska lokaler till investeringar i digitala alternativ växer de samlande kostnaderna ackumulerat över tid, då kontinuerliga investeringar med åtföljande driftskostnader också är nödvändiga för att upprätthålla och utveckla en växande digital kulturverksamhet. På längre sikt kan dock en övergång till digital kulturverksamhet innebära att behovet av lokaler begränsas och kostnaderna därmed minskas.

5.5 Kostnadsutveckling

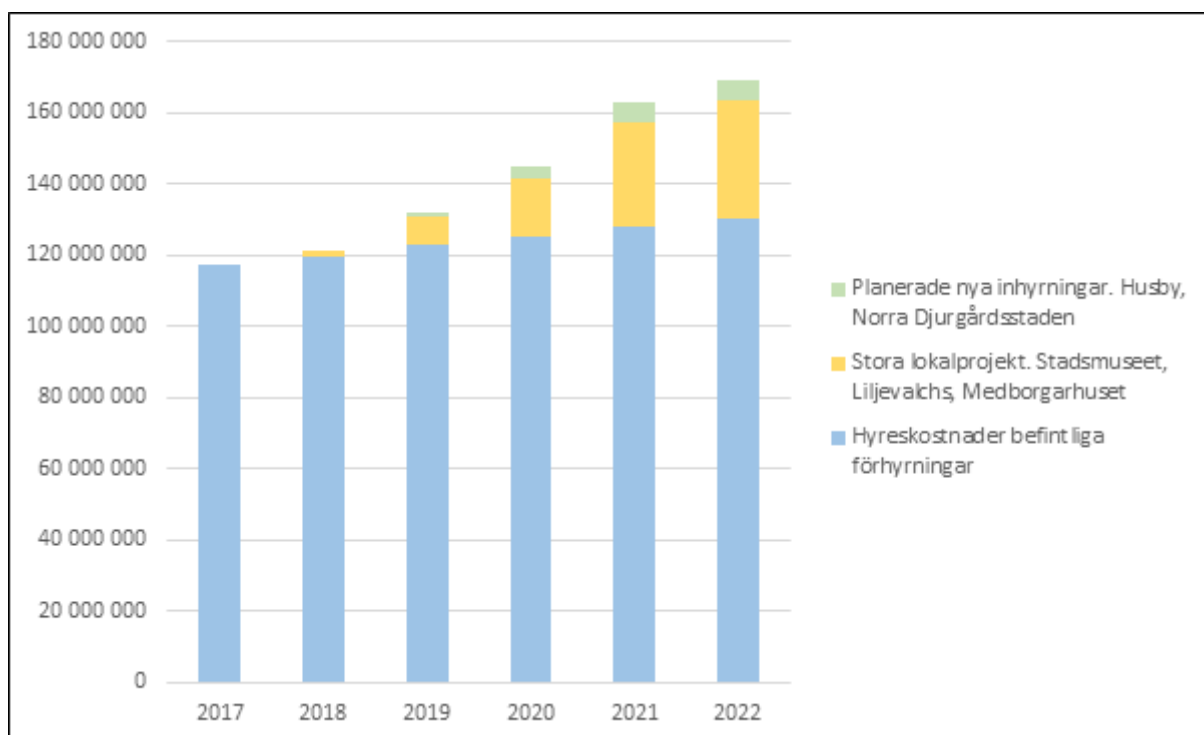
Enligt lokaldatabasen LOIS samt kända hyreskostnadsökningar uppgår kostnaderna för förvaltningens lokaler till ca 130 mnkr för 2019. Kostnaderna ökar successivt även om ytterligare inhyrning av lokaler sker sparsamt. Det finns ett mönster i att hyresvärdar säger

upp hyresavtal för villkorsändring (uppräknings av hyran) när detta är möjligt. Sedan föregående års lokalförsörjningsplan har villkorsändring aktualiserats vid följande lokaler.

- Stadsmuseets magasin i Frihamnen (3 avtal) / Stockholms Hamn AB
- Biblioteket Telefonplan / AB Industricentralen Telefonplan

Utöver kostnadsförändringar genom villkorsändring kommer de årliga förändringarna av KPI och i något fall procentuell uppräknings. Avseende befintliga lokaler bör förvaltningen därför se till att kostnadstäckning finns för en ökning med 2 % om året för att hantera kostnadsökningen för befintliga kontraktshyror.

Utifrån ingångna hyresavtal, planerade utökningar av verksamheten de kommande åren samt villkorsförändring/hyresökning initierad av hyresvärd kan ett överslag göras beträffande kostnader för de kommande åren. I sammanställningen särredovisas hyreskostnadsökning med anledning av stadens stora byggprojekt

Tabellen visar uppskattad kostnadsutveckling enligt lokaldatabasen LOIS avseende ingångna hyresavtal samt eventuellt tillkommande kostnader för kulturskola och bibliotek i Norra Djurgårdsstaden, kulturskola i Husby. I underlaget särredovisas uppskattade nya hyreskostnaderna enligt genomförandebeslut i kommunfullmäktige för Stadsmuseet, Medborgarhuset och Liljevalchs.

Ovanstående sammanställning beträffande hyreskostnadsutveckling inkluderar inte eventuella hyreskostnadstillägg betingade av verksamhetsanpassning och upprustning av lokaler. Exempelvis är behoven att renovera bibliotekets och kulturskolans lokaler i Årsta i mycket stort behov av åtgärder avseende ventilation, asbestsanering, ytskikt, tillgänglighet och ändamålsenlig planlösning.

Beträffande ekonomi på lång sikt bör även beaktas vad som avser kapitalkostnader inom ramen för stora byggprojekt som redovisas i avsnitt 5.7.

5.6 Effektiviseringsmöjligheter

Kulturförvaltningens övergripande administration är sedan 2014 koncentrerad till Rinkeby. Lokalerna inrymmer även Kulturskolans administrativa personal, kulturstrategiska staben och även delar av bibliotekets personal. Totalt är drygt 80 personer stationerade i lokalerna och det finns plats för ytterligare 25 personer till. Det aktivitetsbaserade kontoret har specialanpassats för förvaltningens administration.

Ett 20-tal personer som tillhör bibliotekets administration har tidigare varit stationerade i Rinkeby, men sedan våren 2016 har dessa flyttat till Asplundhuset med tillhörande annex. Skälet är att stadsbiblioteket vill samla sina medarbetare samt bibliotekets stödfunktioner för att skapa en gemensam arbetskultur och riktning. Skäl som motiverat beslutet var att organisationens chefer behöver knytas tätare samman med varandra och med bibliotekets centrala funktioner. De centrala enheterna behöver även integreras i biblioteksverksamheten för att skapa ökat samarbete och gemenskap. En utvärdering ska ske 2019 inför ett nytt ställningstagande om stödfunktionernas stationering.

Stadsmuseets personal är i nuläget i hög grad koncentrerad till Frihamnen. Kontorsbaserade arbetsplatser med ca 65 arbetsplatser är främst inrymda i Magasin 5 efter att förvaltningen lämnat kontorsbyggnad i hamnområdet per den 31 december 2017.

Stockholm konst som för närvarande har sex medarbetare är sedan 1 mars 2018 stationerade på Hantverkargatan. Skälet till den centrala placeringen är att verksamheten är mycket mötesintensiv med externa aktörer.

Årskostnadshyra per administrativ arbetsplats är ca 33 040 kr och en medarbetare har i genomsnitt 12,8 m². Underlaget baseras på de fyra mera omfattande administrativa lokaler som finns inom förvaltningen (stadsbiblioteket/Asplundhuset, Magasin 5 i Frihamnen, Stockholm konst på Hantverkargatan samt administrationsbyggnaden i Rinkeby.) Med administrativ personal avses sådan bemanning som har arbetsuppgifter som inte är platsanknuten till den lokal man idag sitter i.

Förändringar av administrativa lokaler är inte aktuellt i närtid men det kan aktualiseras om ombyggnad/renovering av stadsbiblioteket/Asplundhuset aktualiseras.

5.7 Övrigt

Stora byggprojekt – omfattande kapitalkostnader

För närvarande pågår arbete vid fastighetskontoret med fyra omfattande ombyggnadsprojekt som berör lokaler vilka disponeras av kulturförvaltningen. Stadsmuseet och Medborgarhuset (bibliotek och kulturskola) ska byggas om för att anpassas för verksamheten och att öka tillgängligheten. Liljevalchs konsthall har grundförstärkts och en tillbyggnad har påbörjats för att öka utställningsytan. Stadsbiblioteket/Asplundhuset är i behov av upprustning samtidigt som det är önskvärt att bibliotekets ytor kan utökas och tillgängligheten förbättras.

Genomförandebeslut i kommunfullmäktige finns för Stadsmuseet, Medborgarhuset och Liljevalchs. För Stadsbiblioteket har fullmäktige fattat ett inriktningsbeslut vilket reviderades under april 2017 då även ett mer renodlat upprustningsalternativ ska utredas.

Inom ramen för arbetet har kulturförvaltningens berörda avdelningar klargjort behoven för att uppnå ändamålsenliga lokaler. Ett genomförande av dessa fyra projekt skulle främja och

berika möjligheterna att bedriva en ändamålsenlig verksamhet.

Förvaltningens samlade årliga hyresökning för dessa fyra projekt uppgår till ca 62 mnkr i 2016 års kostnadsläge enligt nu gällande beslut i fullmäktige – under våren 2019 kommer ett reviderat genomförandebeslut för Liljevalchs att aktualiseras. Vid beslut om genomförande/inriktning i kommunfullmäktige har förvaltningen uppfattat att budget ska regleras i motsvarande grad.

Ekonomiska utmaningar finns dock i hur kulturförvaltningen ska hantera de egna investeringarna som hör samman med projekten och som beviljats av fullmäktige. Sammantaget uppgår förvaltningens investeringar inom ramen för de fyra stora projekten enligt fullmäktigebeslut till 128,5 mnkr. Förvaltningens investeringar består t.ex. av inredning, bokrobotar, AV-teknik, basutställning på Stadsmuseet etc. Den årliga kostnaden för kapitalkostnader/avskrivning för dessa investeringar uppgår som mest till över 20 mnkr en bit in på 2020-talet.

Förvaltningens samlade årliga hyresökning för dessa fyra projekt uppgår till ca 62 mnkr i 2016 års kostnadsläge. Enligt budget för 2018 kompenseras Liljevalchs för hyresökningar och kapitalkostnader år 2020. Förvaltningen förutsätter att samma princip kommer gälla för samtliga fyra stora byggprojekt.